

66. évf., 2012. III. 8., ára 50 dinár

9

Jó Pajtás

Ménap

Nemzetközi nőnap

A nemzetközi nőnapot március 8-án tartjuk, de kialakulása más dátumokhoz, eseményekhez is kötődik. A nőnap a mai virágos, kedveskedős megemlékezéssel szemben munkásmozgalmi eredetű, harcos, a nők egyenjogúságával (munkavállalásával) kapcsolatos demonstratív nap volt.

A nemzetközi nőnap létrehozói szerint az egyszerű, de mégis történelmet alakító nők napja, ami szerintük azt a küzdelmet eleveníti fel, melyet a nők évszázadokon át vívtak azért, hogy a társadalomban egyenlő jogokkal és lehetőségekkel élhessenek. 1857. március 8-án emberibb munkafeltételeket és magasabb fizetést követelő textilipari nődolgozók tüntettek New York utcáin. 1866. szeptember 3. és 8. között az I. Internacionálé (hivatalosan: Nemzetközi Munkásszövetség) első kongresszusán határozatot fogadtak el a nők hivatásszerű munkavégzéséről. Ez a határozat annak az évezredes sztereotípiának kívánt véget vetni, mely szerint a nők helye kizárólag otthon van.

Az 1899. július 14-én kezdődő II. Internacionálé alakuló közgyűlésén ismét napirendre került a téma: Clara Zetkin beszédében hirdette a nők jogát a munkához, az anyák és gyerekek védelmét, és a nők széles körű részvételét az országos és nemzetközi eseményekben. 1909-ben az Egyesült Államokban tartották meg az első nemzeti nőnapot február utolsó vasárnapjára, 28-ára igazítva.

A II. Internacionálé VIII. kongresszusán 1910. augusztus 28. és szeptember 3. között határoztak arról, hogy a nők választójogának kivívása érdekében nemzetközi jelleggel nőnapot tartanak. A határozatot a kongresszus elfogadta, de a megemlékezés pontos dátumáról nem született döntés. 1911. március 19-én Ausztriában, Dániá-

Tulipánok. Hovanyec Ildikó, Hunyadi János iskola, Csantavér

ban, Németországban és Svájcban tartották meg a világon először a nemzetközi nőnapot. 1917. március 8-án (a Julianus naptár szerint február 23-án, azaz: február utolsó vasárnapján) Oroszországban nők tüntettek kenyérért és békéért. Négy nappal később – nem közvetlenül ennek a tüntetésnek a

hatására – II. Miklós cár lemondott, s polgári kormány alakult, mely szavazójogot biztosított a nőknek. Ezzel vált véglegessé a nőnap dátuma is, mely a világ legtöbb országában március 8-a.

A nemzetközi nőnapot az ENSZ is a világnapok közt tartja számon.

Köszöntjük a nőket!

*Ha Isten a nőt a férfi urává akarta volna tenni,
Ádám fejéből vette volna.*

Ha rabszolgájává, a lábából.

Ámde oldalából vette, mert élettársává,

egyenlő párjává akarta.

Szent Ágoston

Csodás dolog nőnek lenni

Már száz éve, hogy ünneplik a nőnapot március nyolcadikán szerte a világon. Csodás dolog nőnek lenni, ha minden összejön. Kedvenc lapomban olvastam egy csokorra való dolgot arról, miért érdemes nőnek lenni.

1. A jóisten már gyakorolt, amikor belefogott a nő teremtésébe – ez meg is látszik a végeredményen!

2. Egy nőnek sokkal több lehetősége van megváltoztatni a külsejét.

3. Ruhái izgalmasabbak, színesebbek, mint a férfiaké. (Ráadásul egy hölgy felvehet férfias darabokat, míg a párja mókásan hatna az ő cuccaiban.)

4. Több ékszert aggathat magára, lakkozhatja a körmeit.

5. Gyakrabban cserélheti a nevét.

6. Elég, ha vezetheti az autót, szerelni és lemosni nem az ő dolga.

7. Több verset és dalt írnak róla.

8. Több virágot kap...

Apropó, virág! Nőnapkor minden udvarias fiú virággal várja az osztály lányait! Persze nemcsak az osztálytársait...

A péterrévei Samu Mihály iskola hetedikesei, **Tóth László, Krizsák Kornél** és **Seres Sándor** elmesélik, hogyan ünnepeltek tavaly, és az idén mivel kedveskednek az osztály lányainak, a szimpátiájuknak. A szintén hetedikese lányok, **Tüski Réka, Goór Yvett, Nagy Daniella** és **Nagy Réka** pedig arról regélnek, kiket köszöntenek ők, elhalmozták-e őket virággal, szeretetükkkel a fiúk.

Laci gyűjti a pénzt, hogy nőnapkor virágot vegyen a nagyszüleinek, édesanyjának, s annak, a lánynak, akit kedvel.

– Édesanyámnak és a nagymamáknak cserépes virágot szoktam venni – emlékezik

vissza Laci –, a szimpátiámnak meg piros rózsát. Jó, hogy van nőnap, mert ilyenkor fölköszönhetem azokat, akiket szeretek. Örömet szerzek nekik, s én is örülök, hogy örömet szerettem. Tavaly nem az iskolában köszöntöttem föl a szimpátiámat, hanem elmentem hozzájuk a piros rózsával. Az idén is ugyanígy tervezem.

Kornél is virággal szokott kedveskedni nemcsak a nagymamáknak, édesanyjának, hanem a kedvesének is.

– Én is örülök a nőnapnak – mondja Kornél –, mert ilyenkor örömet szerezhetek azoknak, akiket szeretek. A szimpátiámnak én is a szerelem jelképével, a piros rózsával kedveskedek nőnapkor. Az oszít, Samu Barbarát is föl szoktuk köszönteni egy csokor virággal.

Sanyi szintén jelképes dologgal ajándékozta meg kedvesét, mégpedig szív alakú Milka csokival!

– Mi a testvéremmel minden évben virággal köszöntjük nőnapkor a nagymamákat, anyukánkat. A szimpátiámat tavaly nem virággal, hanem Milka csokival köszöntöttem föl. Az osztály lányait pedig képtartóval leptük meg. Ezúttal úgy terveztem, virággal köszöntöm majd a kedvesemet.

Réka szerint is csodálatos dolog nőnek lenni, öt apukája meg a testvére köszönti föl.

– Apukám mindig a kedvenc csokimmal lep meg nőnapkor, a tesóm meg virággal. Én nem veszek ajándékot, hanem mindig magam készítek valamit. Mikor kicsi voltam, belemártottam a tenyerem a festékbe, rányomtam egy lapra, ráírtam a nevemet, s azt adtam anyukámnak, a nagymamáimnak. Kitettké a falra, még a mai napig is ott áll. Mostanában saját készítésű tárgyat szoktam nekik adni. Legtöbbször virágot hajtogatok. Szerintem ez

kifejezi, milyen kreatív vagyok. Most képtartót készítek.

Yvett is saját kezűleg készített ajándékkal örvendeztetni meg szeretteit nőnapkor.

– Jó, hogy van ilyen nap, amikor csak ránk gondolnak a fiúk – jelenti ki Yvett. – Járok néptáncra, ahol sok mindennel foglalkozunk a táncolás mellett. Nőnap előtt különféle virágokat készítettünk, s napraforgóval és más magvakkal díszítettük. Szerintem is ez értékebb, mintha valamit vennék. Tavaly virágot kaptam...

Daniella is kedveli a nőnapot, mert ilyenkor meglephetik egymást apróbb ajándékokkal, de a figyelmesség sem elhanyagolható.

– A tesómtól tavaly dezodort és parfümöt kaptam nőnapkor. Apukámtól meg édességet. Az osztály fiúi is megleptek bennünket, mégpedig egy szép képkerettel – mondja Daniella. – Én meg képeslapokat gyártottam, és nőnappal kapcsolatos idézeteket írtam rájuk, s azt adtam anyukámnak meg a nagymamáknak. Megörültem a virágnak is, amit a szimpátiám hozott...

Nagy Réka is kedveli a nőnapot, nemcsak az ajándékok miatt, hanem mert ilyenkor jobban figyelnek egymásra.

– Én is fölköszöntöm a mamákat, anyukámat nőnapkor főleg saját készítésű dolgokkal. Tavaly üvegből szép vázát készítettem. Fonállal körülcsavartam, virágot ragasztottam rá. Mondhatom, jól sikerült, nagyon megörültek neki. Hogy az idén várok-e valakitől virágot? Igen! – fejezi be beszélgetésüket Réka.

– Kívánjuk, hogy nőnapkor minden lány kapjon virágot nemcsak az osztály fiúitól, hanem attól is, akitől a legjobban szeretné!

Konc Erzsébet

A nők napján

Egy nap, ami a lányokról, nőkről, anyukákról és nagymamákról szól. Egy nap, amikor a világ egy kicsivel jobban figyel a hölgyekre, amikor egy szál virággal, jelképes aprósággal vagy néhány kedves szóval tisztelnek a női nem előtt, mely egykor kiharcolta egyenjogúságát. Persze március 8-án elsősorban az anyukák és a nagyik jutnak eszünkbe a nőnap története helyett, s egy nagy, szívből jövő öleléssel és legtöbbször valamilyen saját készítésű ajándékkal köszöntjük őket, s az anyukák bizony ennek örülnek a legjobban.

A szabadkai Miroslav Antić iskola ötödikesei, **Berényi Eleonóra, Lévai Ivett, Szőlősi Laura, Kőműves Erik** és **Kolovity Szilveszter** osztják meg veletek gondolataikat a nőnapról, és azt is elárulják, ők mivel szoktak kedveskedni az anyukájuknak, nagymamájuknak.

Ivett szerint fontos ez az ünnep, és bár ez számára ugyanolyan nap mint a többi, mégis vidámabbnak érzi magát, mint más hétköznapokon.

– Szeretem ezt a napot, és ilyenkor én is egy kicsit több figyelmet kapok, hiszen a lányok, nők vannak ilyenkor a középpontban. Szerintem meg is érdemljük, hogy egy kicsit ránk is figyeljenek, bár tulajdonképpen az év többi napján is megkapják azt a tiszteletet, figyelmet, ami jár nekik. Nem mindig, de többségében igen. Én általában az anyukámat meg a nagymamámat szoktam megajándékozni, rajzokat, üdvözlőkártyákat készítek, meg veszek virágot.

Laura szerint nőnapra nem kell nagy ajándékot venni, egy virág, rajz is elég, hogy örömet szerezzünk a nőknek.

– Amit mi készítünk, annak sokkal jobban megörülnek az anyukák, a férfiak pedig egy virággal tudnak kedveskedni nekik. Minket a fiúk nem szoktak megajándékozni, nem tudom, mi ennek az oka, az osztályfőnöknek viszont közösen veszünk valami nagyobb dolgot, de biztosan örülne valami általunk készített dolognak is. Én az anyukámat és a mamákat köszöntöm fel, apu meg majd vesz nekik csokit. Tőle én is szoktam ajándékot kapni, és jó érzés, hogy rám is gondolnak. Szerintem fontos ez a nap, mert ilyenkor a nők több figyelmet kapnak, és meg is érdemlik.

Szilveszter az ajándékok egy részét saját kezűleg készíti, másik részét pedig az apukájával közösen megveszi. Szerinte az ideális ajándék az anyukák számára valami saját készítésű dolog, a fiatalabbak inkább a bolti ajándékoknak örülnek.

– Az osztályban a lányok megérdemlik, hogy nőnapra megajándékozzuk őket, de ők távolabb állnak tőlünk, ezért valahogy ez eddig elmaradt, bár biztosan örülnének neki. Anyun és a mamákon kívül a nenámat szoktam még felköszönteni. A nők szerintem is megérdemlik ezt a kis figyelmet, mert több feladatuk van, mint a férfiaknak, és év közben egy kicsivel kevesebbet törődünk velük. Azért jó lenne, ha a fiúknak is lenne ilyen ünnepük, és akkor a lányok ajándékoznának meg minket.

Erik osztja Szilveszter véleményét: jó lenne, ha a nők mellett nekik is lenne ünnepük.

– Mi is megérdemljük, hogy legyen egy saját napunk, mert a férfiak is sokat megtesznek. Persze a nőnap nem felesleges, bár furcsa, hogy éppen minden a lányokról szól, és mintha az ő szolgáik lennénk. Én anyukámnak általában saját készítésű ajándékot szoktam adni, meg lehet, hogy veszek valamit mellé. A húgomnak is veszek valami apróságot, és a nagymamáknak is készítek valami kisebb dolgot. Néha apukámmal közösen is szoktunk ajándékozni, közösen kigondoljuk, milyen ajándékot adjunk, ő megveszi, felköszönteni pedig együtt megyünk.

Nóri szerint egy évben legalább ezen az egy napon kell egy kicsivel több figyelem, habár az év többi részében is több tiszteletet és figyelmet kellene szentelni a nőknek, lányoknak.

– Szerintem egy kicsit nehéz nőnek lenni, vagyis nehezebb dolguk van, mint a férfiaknak, és túl sok elvárásnak kell megfelelniük. Március 8-án én is kicsit vidámabb vagyok, a keresztmamámék és az apukám szokott felköszönteni, és kapok csokit is. Nekem nagyon jólesik ez az apró figyelmesség. Anyu egy csokor virágot meg egy tábla csokit kap aputól, de szerintem ez is elég. Anyukámnak és a nagymamáknak én is veszek egy tábla csokit, meg rajzok. Anyu a rajzaimat megőrzi, a hátuljára ráírja, mikor kapta tőlem, és elrakja. Emellett az osztályfőnöknek is veszünk majd valamit.

Sztojánovity Livia

Vaddisznók párzása

Vaddisznók

Eleinte talán néma a behavazott téli erdő, de azután kopogni kezd egy harkály, kóbor cinegecsapat kutatja át a kopasz ágakat, enyhébb napokon trillázni, füttyögni kezd a csuszka, és már harkálydobolást is hallhatunk. Esténként megszólal a macskabagoly, helyenként pedig az uhu (nagy fülesbagoly) is.

Európa legnagyobb testű bagolyfajának hazánkban csupán tíz-tizenöt párja költ, ezért fokozottan védett madár. A párok éveken át összetartanak, és megszokott területükhöz is ragaszkodnak. Költéseik márciusban kezdődnek. Fészket nem építenek, a tojó sziklapárkány alkalmas mélyedésébe rakja le többnyire három tojását. Az uhu sok rágcsálót, pockot, egeret, hörcsögöt zsákmányol, de madarakat is fog, a fácánnal és a macskabagollyal bezárólag. Jellemző prédája a keleti sün. A kifordítva talált tuskés bőrök a nagy bagoly jelenlétére utalnak.

Uhu

A vaddisznók párzása (búgása) ideje tág határok között mozog, jellemzően decemberre és januárra esik. Ilyenkor az egyébként magányos, egyedül járó, úgynevezett remetekanok is felkeresik a kondát, és néha kemény harcokat vívnak egymással. A vaddisznó az ország egész területén előfordul, állománya növekszik, ami természetvédelmi szempontból nagy gondot jelent.

A talajon táplálékot kereső, turkáló állatok súlyosan veszélyeztetik például a fokozottan védett császármadár egyébként is nagyon megfogyott állományát, míg a nádasokban egyebek mellett a gémtelepeket, az erdei dagonyákban, vízállásokban pedig a védett kétélűeket és lárváikat pusztítják. Miután a vaddisznónak hazánkban

nincs természetes ellensége (a kisszámú farkast leszámítva), további terjeszkedését és károsítását csak fokozottabb kilövésellel lehetne meggátolni.

Ha februárban az erdőt járom, mindig arra várok, hogy megszólaljon a kék galamb, és énekelni kezdjen a léprigó. A kék galamb nem érzékeny a hidegre, ezért februárban rendszeresen megérkezik dél felől, de minden évben akadnak áttelelő csapatok is. Odúlakó lévén elsősorban a fekete harkály készítette, ovális bejárányilású üregekben költ.

A párok évente többször nevelnek fiókákat, először márciusban vannak tojásaik. A léprigó a legnagyobb európai rigófaj, amely erdeinkben fészkel. A hímek a fekete rigóhoz hasonlóan februárban már énekelnek.

A nyest országszerte elterjedt kistragadozó, amely nemcsak erdőkben, hanem parkokban és településeken is előfordul. Az erdőben élő állatok mozgáskörzete meglehetősen nagy, akár több száz hektár is lehet. A nyest főként a szürkületi órákban és éjszaka mozog, de ahol nem zavarják, nappal is tevékeny. Territóriumának határait mirigyváladékkal jelöli meg, míg ürülékét jellegze-

tesen kiemelkedő tárgyakra – kövekre, szikladarabra vagy fatuskóra – rakja. Elsősorban rágcsálókval táplálkozik, de madarakat is fog. A településeken élők egyebek mellett a templomtornyokban költő gyöngybagolyokra lehetnek veszélyesek.

A kora tavaszi erdőt járva már virágokban is gyönyörködhetünk. Fehérbe öltöznek az erdőszél kőkenybokrai, sárga foltokat rajzol a som, a fák alatt márciustól nyílik az odvas keltike, fehér fejcsékjűekkel bólogatnak a védett hóvirágok, és különösen a nedvesebb részeken tenyészik a sárgán virágzó salátaboglárka.

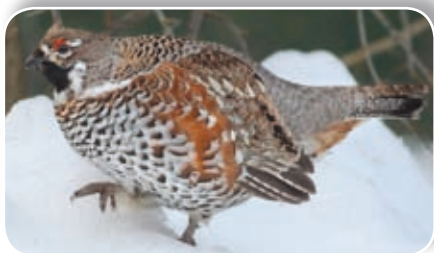
A parkok madárvirága sok tekintetben az erdőéhez hasonló, de a sok öreg fa és a túlevelűek miatt még változatosabb is lehet. Januárban főleg a viszonylag mindennütt gyakori harkályokat figyelhetjük meg. Erős télben hangosan dobolnak a nagy fakopáncsok, egyre gyakrabban hallom a terjeszkedő fekete harkály harsány „krü-krü-krü” kiáltását, mostanában hangzik csak fel a közép fakopáncs nagyon jellegzetes, nyávogó nászhangja.

Az öreg fák és a kihelyezett fészkek miatt minden parkban és arborétumban gyakoriak a cinegék. Nemcsak a kertekből is jól ismert széncinege, hanem a kék és a barátcinege is az ember alkotta élőhelyeken költ. Januárban még hallgatnak, illetve kapcsolattartó hangjaikat halljuk, de februártól már mind a három faj énekel. A széncinege „nyitni-kék”-je közismert, de könnyen felismerhető a kék cinege viszonylag halk, finom éneke, valamint a barátcinege jóval hangosabb, tagolt strófiája is. Minden parkban gyakori a csuszka, erdei fülesbagolyok telelnek kis csoportokban, a fenyőfákon, mókusok mozognak az ágakon, és a hóban itt is megtaláljuk a nyest éjszakai portyájáról áruklódó nyomokat.

Sch. E.

Közép fakopáncs

Császármadár

Salátaboglárka

A Kalahári sivatagban honos mongúzfélek hang alapján különböztetik meg, ki az ismerős és ki az, aki nem. A Zürichi Egyetem tudósainak felismerése azt jelentené tehát, hogy megtalálták az első bizonyítékát annak, hogy a nem emberszabásúak is használják a vokális – hangalapú – felismerést a vadonban.

A főemlősök köréből már rengeteg példát találtak a vokális felismerés képességére – állítja dr. Simon Townsend, a szurikáttal foglalkozó kutató. A főemlősök akkor azono-

Hangról ismerik fel egymást a szurikáták

sítják egymást a hang alapján, ha felismerhető fizikai reakciót mutatnak a másik által kiadott bármilyen akusztikus jelzésre. A próba bonyolultabb a nem főemlősökre nézve, mivel az ő reakcióikat kevésbé ismerjük, így a kutatók ilyenkor mikrofonnal felvett hívóhangokat játszanak le a vizsgált állatok előtt, majd figyelik, hogy azok mit tesznek.

Az apró sivatagi emlősöknek egy bizonyos rokon szurikátától származó – étkezésre hívó, szaggatott – hangjelzést játszottak le. A tudósok két hangszórót helyeztek el egy táplálkozó szurikáta mellett. A hangszórókon egy bizonyos szurikáta hívóhangját

játszották le, egyperces különbséggel az egyik, majd a másik oldalon. A kísérlet következő részében a két azonos hívóhangot szinte szünet nélkül, egymás után játszották le. A mongúzféle ekkor összezavarodott, felismerte, hogy fizikai képtelenséggel áll szemben, azaz nem állhat egyszerre előtte és a háta mögött is a hang forrása.

Mindez azt jelenti, hogy a szurikáták átmentek a teszten, és a hang alapján azonosítják egymás helyét a saját kis „társadalmi rendszerükön” belül.

A hanglejátszós tesztet más nem főemlős fajokon is ki szeretnék próbálni.

Törpekecskékről derítették ki, hogy az egyes közösségek sajátos „nyelv-járásokat” alakítanak ki.

Azt már eddig is tudtuk, hogy a denevérek „tájultrahanggal” kommunikálnak, míg a delfinek képesek egymás akcentusát is leutánozni, s míg azt egyelőre nem tudjuk, hogy ez nekik miért jó, az embereknél a jobb megértést szolgálhatja.

Egy új tanulmány szerint a kecskék is a tájszólok táborához tartoznak. A kutatók – a genetikai különbségek minimalizálása érdekében – egyetlen apától származó kecskéket osztottak csoportokra, majd egy-, illetve öthetes korukban (ekkor válnak társasági lényekké) felvették a mekegésüket.

Meglepetésükre azok a kecskék, akik együtt nevelkedtek, hasonló mekegést hallattak, amely egyértelműen különbözött a más csoportokban élőktől.

A tanulmány szerzői szerint a tájszólasokkal a kecskék könnyebben képesek azonosítani az idegeneket, a kutatás pedig a későbbiekben azt is segíthet megérteni, hogy az ember miképp vált verbális lényvé.

Óriás bolharákat találtak a tenger mélyén

Gigantikus méretű, egy átlagos bolharáknál tízszer nagyobb példányt fogtak ki kutatók a tengerből Új-Zéland közelében.

A csendes-óceáni Kermadec-árok fölött a kutatók hálójába került példány 28 centiméter hosszú, míg egy átlagos bolharák nem több három centiméteresnél. A kivételes példány az Aberdeeni Egyetem (Nagy-Britannia) és az Új-Zélandi Víz- és Légkörkutató Nemzeti Intézet közös expedíciója során került a kutatók hálójába az Új-Zélandtól északra húzódó, 10 ezer méter mély óceáni árok vizében.

„Olyan volt, mintha az ember egy 30 centis csótányt találna” – idézte fel a meglepetést Alan Jamieson, az Aberdeeni Egyetem kutatója. A tudományos expedíció lefilmezett egy 34 centiméteres bolharákat is, azt azonban nem sikerült elfogni. A kutatók szerint ez a felfedezés is azt mutatja, hogy még mindig

milyen kevésbé ismert Új-Zéland egyedülálló mélytengeri élővilága. Óriás bolharákat eddig mindössze egyetlen alkalommal találtak a világon: az 1980-as években a Hawaii-szigetekenél.

A kutatókra most az a feladat vár, hogy meghatározzák, vajon új fajt alkot-e a Kermadec-árok vizében talált bolharákkéféle, és megállapítsák, hogy milyen körülmények hatására növekszik ilyen hatalmasra ez az állat.

Sminkelnek a flamingók

A madarak a fark felső részénél lévő fartömírigy váladékát használják sminkként. A Dél-Spanyolországban lévő Donana Nemzeti Park biológiai kutatóállomásának tudósai szerint a flamingók a váladékot arra használják, hogy erősebb színt kölcsönözzenek tollazatuknak.

Juan Amat és kutatócsoportja megállapította, hogy a flamingók tollai a párzási időszakban erősebb színárnyalattal rendelkeznek, később újra elhalványodnak.

A kutatók ebből azt a következtetést vonták le, hogy ez a párválasztással függ össze, és a madarak tudatosan manipulálják tollazatuk színét a párzási esélyek növelése érdekében.

„Sminkeléskor” a flamingók fejüket a fartömírigyhez, majd a háton, nyakon, mellkason lévő tollakhoz dörzsölik, így osztják el tollazatukon a váladékot.

HOROG

A hatalmas jövevény

Vizeinkbe húsz-egynéhány évvel ezelőtt a távol-keleti halfajokkal együtt behurcoltak egy kagylót is, az amuri kagylót. Mivel kezdetben csak szórványosan fordultak elő példányai, ezért nem sok figyelmet szenteltünk neki. Legfeljebb a szakértők mondták ki, hogy van belőle. Idővel azonban ez a kagyló felhívta magára a figyelmet.

Évekkel később a horgászok – különösen azok, akik a szakemberek szavára nem figyelnek oda – egyszer csak elkezdték mondogatni, hogy hatalmas kagylókra bukkantak. Olyan nagyokra, amekkorákat még gyerekkorukban sem láttak. Persze az lett volna igazán érdekes, ha valamelyikük azt állította volna, hogy gyerekkorában már látott ekkorákat. Akkor, amikor ilyen errefelé még nem is volt!

De tény, hogy az amuri kagyló idővel igencsak elszaporodott. Az apadásokat követően a zátonyok hajlatában, a partszegély sekély vizében, a csónakkikötőkben... mind több bukkant fel belőle. És egyre nagyobbak voltak.

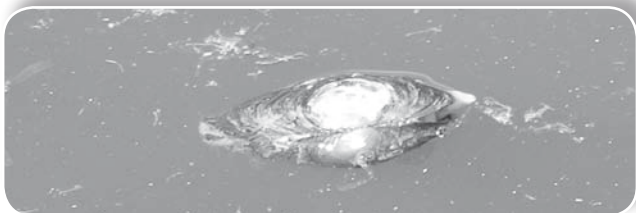
Bár futólagosan nézve hasonlít az őshonos tavi kagylónkra, a két faj megkülönböztetésével most nem foglalkozunk. Maradjunk annyiban, hogy az amuri kagyló sokkal nagyobbra nő, állítólag már kétkilósat is találtak belőle. Ennek héja hosszában mérve meghaladta a 30 centit. Az amuri kagyló meglehetősen gyorsan terjedt, ma már szinte minden olyan vízünkben jelen van, amelyben kedvező életfeltételekre talált. Ennek következtében számos vízünkből kiszorította az őshonos tavi kagylót és a festőkagylót.

Kezdetben azt hangoztatták, hogy ez nagyobb ellenálló képességével magyarázható, ami azt jelenti, hogy jól bírja a mostoha életfeltételeket. Pedig nem erről volt/van szó. Az amuri kagyló csupán jobban szaporodik, jobban értékesíti a rendelkezésre álló táplálékot, és gyorsabban növekszik.

Idővel a horgászok felfigyeltek egy olyan jelenségre is, amelyre korábban nem volt példa. Az év bizonyos szakaszában – rendszerint nyaranta, amikor igen magas a víz hőmérséklete – kagylótetemeket láttak úszkálni a vízfelszínen. Erre – mondták – gyerekkoruk óta nem volt példa. És ebben már igazuk volt. Őshonos kagylóinkra nem volt jellemző a tömeges pusztulás. Legalábbis nem olyan formában, mint ahogy a jövevénykagylóval történt. Ez abban nyilvánult meg, hogy mind a Dunán, mind a Tiszán egyszerre ezerszámra sodródnak az elpusztult kagylók. Mi történhetett velük?

Ha figyelembe vesszük, hogy őshazájukban sokkal melegebb van, és az ottani vizek is jobban felmelegszenek, mint a hazaiak, aligha a magas hőmérséklet végzett velük. Sokkal valószínűbb, hogy vizeinkben olyan betegségek kórokozói is élnek, amelyekkel szemben az őshonos fajok ellenállóak, a jövevény amuri kagyló viszont nem. Hogy idővel ellenállóvá válik-e ezzel a nyavalyával szemben, vagy ismétlődő pusztulása egyszer végérvényesen kiirtja, azt majd meglátjuk.

De addig is az amuri kagylóval kapcsolatban néhány dolgot nem árt tudni. Legjobban az erősen felmelegedő és a sok szerves anyagot tartalmazó vizekben fejlődik. Ez őshazájában is így van. Arrafelé emberi fogyasztásra is használják. Sok van belőle, könnyű összegyűjteni,

Ez elpusztult amuri kagyló

ni, és alapjában véve igen jó falatot jelent. Nálunk is egyre több van belőle, nálunk is könnyen gyűjthető, és minden bizonnyal – ízléstől függően megfelelően elkészítve – jót lehetne falatozni belőle.

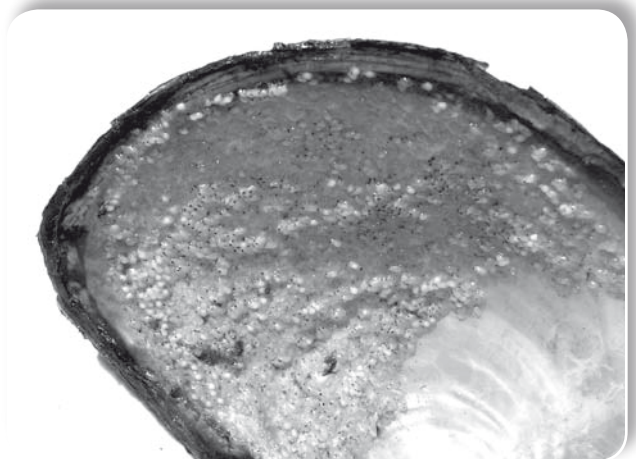
De esetekbe ne jusson!

A vízi puhatestűek – csigák, kagylók – a vízben és a vízfenéken előforduló káros anyagok és betegségek természetes raktárai. Sikeresen halmozzák és tárolják azokat az anyagokat, amelyek rájuk nézve veszélytelenek, de az emberre nézve már igen veszélyesek lehetnek. Márpedig mivel nem tudhatjuk, hogy a természetes kagyló ínyencfalatot jelentő mászótalpában mi halmozódott fel, nem főzzük, és nem is esszük meg. Világos?

Ugyancsak a horgászok észlelték, hogy az amuri kagyló gazdátlan héjait egy másik élőlény használja ki. A gébekről, vidékünk egyre tömegesebb jövevényhalairól van szó. Mivel ezek a fajok máskülönbben is előszeretettel tartózkodnak üregekben, ívni is ott szoktak. Mivel törpe növéssű fajokról van szó, számukra a résnyre nyitott kagylóhéj eszményi búvóhelyet, és szükség esetén ívőhelyet is jelent. A gébikra egyébként könnyen megkülönböztethető más halaink ikrájától, hiszen az ikraszem különleges zacskóban van, melynek végződése az aljzathoz tapad, és úgy fest, mintha kocsányon volna.

Horgászok figyelem! Az amuri kagyló mászótalpa rendkívül jó csali. Harcsa ellen különösen hatásos, de szívesen fogyasztják a pontyfélék is. Ha kagylót gyűjtötök, nem vigyétek túlzásba, és mindig a legnagyobbakat válogassátok. Nem árt tudni, hogy a kagylót sohasem törjük, hanem bicskával (aki horgász, annak van) kétoldalt elvágjuk a záróizmokat. A kagyló mászótalpának csak a legkeményebb részét használjuk csalinak. Apróra darabolva keszegfélék és kárász ellen is jó csali. Csak élőket gyűjtünk, amikor találunk, és akkor használjuk, amikor kell. Hűtőben, jól zárható dobozban fagyasztva tároljuk.

És megmondjuk a szülőknek, mi van a dobozban!

Gébkra a kagylóhéjban. A fekete pöttyök a leendő halacszkák szeme. Ezt a stádiumot nevezzük szemfoltosságnak.

Március 8.

Zoltán, Beáta, János, Apollónia és Filemon napja.

Zoltán: Régi magyar személynév. Az ótörök sultan, soltan szóból származik, eredetileg sz-szel ejtették. Jelentése: uralkodó, fejedelem. (A szultán szó is összefügg ezzel, a török császárokat azonban csak a 15. századtól nevezték így.) Zoltán, illetve Zolta volt a neve Árpád fejedelem ötödik fiának.

Filemon: Görög eredetű név. Jelentése: barátságos, nyájas, szíves érzelmű. Más magyarázat szerint a név a csók jelentésű philéma szó származéka.

1911. III. 8. (101 éve)

Nemzetközi nőnap. Annak emlékére, hogy 1857. március 8-án New Yorkban 40 ezer textil- és konfekcióipari munkásnő sztrájkolt a béregyenlőségért és a munkaidő csökkentésért. Amerikában 1911-ben, Magyarországon 1914-ben ünnepelték először.

1921. III. 8. (91 éve)

Nagytestényen (ma Budapest XXII. kerülete) megszületett Romhányi József, „a Rimhányó Romhányi”, író, költő, műfordító. Operettekét és musicaleket fordított, az utóbbiak közül legismertebb a Macskák. A Lúdas Matyi (r.: Dargay Attila) forgatókönyvírója. Az ő nevéhez fűződik A Mézga család, melynek három sorozatát dolgozta ki Nepp Józseffel együtt a Pannónia Filmstúdiónál, a Kérem a következőt! (Dr. Bubó), a Mekk mester, valamint a Flintstone család (magyarul: Frédi és Béni, a két kőkorszaki szaki) több mint negyven epizódjának szövege. Ez utóbbi úgy indult, hogy le szándékozta fordítani az angol szöveget magyarra, de végül inkább írt hozzá egy jobb szöveget, amit az amerikaiak is megvettek, lefordították angolra, és ezzel árulták a sorozatot...

Március 9.

Franciska, Fanni, Elvira, Gergely, György, Katalin, Rebeka és Metód napja.

Fanni: A Franciska és a Stefánia beczejéből önállósult név. Más magyarázat szerint görög, szláv, német eredetű. Jelentése: virágkoszorú.

Rebeka: Héber eredetű bibliai név. Jelentésére vonatkozóan több feltevés ismeretes, a legvalószínűbb értelmezés szerint megkötoző, megigéző, megbabonázó vagy jól táplált.

1934. III. 9. (78 éve)

Megszületett Jurij Gagarin, orosz asztromonauta, az első ember, aki eljutott az űrbe.

1562. III. 9. (450 éve)

Nápolyban (halálbüntetés terhe mellett) betiltották a nyilvános helyen való csokolózást. Kellemetlen, nemde?

Március 10.

Ildikó, Teofil, Kamilla, Gusztáv, Kolos, Ede, Anasztázia, Emil, Melitta, Valér, Emilián, Kandida, Anasztáz és Nyeste napja.

Ildikó: Germán eredetű magyar név. Jelentése: harcos. Attila hun király második felesége, a germán mondákból is ismert Krimhilda (Kriemhilda, Kriemhilde, Kriemhild) nevének rövidülése a Hilda, Ilda, s ennek már a latin nyelvű forrásokban előforduló alakváltozata az Ildico. Csak a magyarban vált használatos női névvé, Arany János hun tárgyú eposza, a Buda halála nyomán.

Kolos: Régi magyar személynév. A német Klaus névnek a magyar formája, ez pedig a Nikolaus (magyarul: Miklós) név rövidülése. A Kolozsvár helynév első eleme is valószínűleg a Kolos személynévből származik. Jelentése: az iskolához tartozó, tanító, tanuló.

1940. III. 10. (72 éve)

Megszületett Chuck Norris színész (Walker Texas Ranger, Missing in Action).

1535. III. 10. (477 éve)

Tomás de Berlanga püspök felfedezte a Galápagos-szigeteket.

Március 11.

Szilárd, Aladár, Tímea, Konstantin, Ulrik és Terézia napja.

Szilárd: Magyar nyelvújítási alkotás a Konstantin magyarítására, amely a latin constans szóból ered. Jelentése: állhatatos, szilárd.

Tímea: Jókai Mór írói névalkotása Az arany ember című regényében. Valószínűleg a görög Euthümia névből származik. Jelentése: jó + tisztelt.

1991. III. 11. (21 éve)

Vidékünk szülőltje, Szeles Mónika lett az első számú teniszesezőnő a világon.

1851. III. 11. (161 éve)

Bemutatták Verdi Rigoletto c. háromfelvonásos, majd 1867-ben ugyanezen a

napon a Don Carlos című ötfelvonásos operáját. A Rigolettot Velencében, a Don Carlost Párizsban mutatták be.

Március 12.

Gergely, György és Miksa napja.

Gergely: A görög eredetű Grégoriosz név latin Gregorius formájának a Gregor rövidüléséből származik. Jelentése: éberen őrködő.

Miksa: A Miklós régi magyar beczejéből önállósult, lehet a Mikhál névnek a beczejője is. Később, eredetétől függetlenül a Maximilián magyarítására használták.

604. III. 12. (1408 éve)

Nagy Szent Gergely ünnepe: A tudósok, tanárok, tanulók, iskolák, valamint a zene védőszentje, s az ő nevére utalnak a gregoriánéneknek, bár ennek vitatott a történelmi alapja. Gergelyjárásnak is nevezik ezt a napot. Ilyenkor a diákok házról házra járva jelmezesen vonultak fel, adományokat gyűjtöttek az iskolának és új diákokat toboroztak.

1852. III. 12. (160 éve)

Megjelent a rabszolgaság ellenes regénye, a Tamás bátya kunyhója (teljes címe: Tamás bátya kunyhója, avagy a négerék élete az Észak-Amerika rabszolgatartó államaiban). Nemcsak a rabszolgatartás túlkapasáiról szól a regény, hanem a rabszolgatartó déli államok önzéséről és az északi államok közömbösségéről is.

Március 13.

Krisztián, Ajtony, Zoltán, Arita, Ida, Patrícia, Egyed, Salamon és Imelda napja.

Ajtony: Török eredetű régi magyar név. Jelentése: arany.

Ida: Germán eredetű. Jelentése: harci istennő, tevékeny, serény. Más magyarázat szerint a már nem használatos lda-, ldukezetű, összetett nevek rövidülése.

1639. III. 13. (373 éve)

John Harvard puritán teológusról neveztek el a Harvard Egyetemet. 1636. októ-

Szeles Mónika

ber 28-án alapították meg Massachusetts államban, Cambridge-ben Amerika első egyetemét, amelyet később John Harvardról neveztek el, aki erre a főiskolára hagyta hatalmas magánkönyvtárát és örökölt vagyonának felét. A Harvard College az újonnan alapított Cambridge első épülete volt, ezzel tették le a ma is meghatározó szerepű Harvard Egyetem alapjait.

1764. III. 13. (248 éve)

Megszületett Charles Earl Grey, aki a róla elnevezett teáról maradt meg a történelemben. Létező személy, Anglia miniszterelnöke volt IV. Vilmos uralkodása alatt. Szürkés, füstös egy csipet édeskés ízű tea, mely ma a világban a második legkedveltebb teaként ismert. Általában fekete teák és bergamotolaj keveréke.

Március 14.

Matild, Méta, Jára, Jarmila, Tilda és Paulina napja.

Matild: Germán eredetű név. Elemeinek jelentése: hatalom + harc.

Jarmila: Szláv eredetű név. Elemeinek jelentése: tavasz + kedves.

1879. III. 14. (133 éve)

Megszületett Albert Einstein német származású amerikai fizikus, a relativitáselmélet kidolgozója. Tudományos körökben és a hétköznapi emberek számára egyaránt a legnagyobb 20. századi tudósok tartják. 1921-ben fizikai Nobel-díjjal jutalmazták „az elméleti fizika területén szerzett érdemeiért, különös tekintettel a fényelektromos jelenség törvényszerűségeinek felismeréséért”. Egy ideig újdíjeken élt feleségével, Mileva Marić matematikussal. Fiuk, Hans Albert Einstein tervezte az újdíki, 1921-től 1928-ig épült, 1941-ben fölrobbantott Tomislav királyi hidat (Most Kraljevića Tomislava).

1989. III. 14. (23 éve)

3,14 – A pi világnapja. 1989-ben Larry Shaw amerikai fizikus a San Franciscó-i tudományos múzeumban, az Exploratoriumban rávette néhány kollégáját, hogy március 14-én járkaljanak körbe-körbe, aztán egyenek egy pitét (angolul: Pie, amit akár Pinek is lehet ejteni). A pi-napnak elnevezett rendezvényt a következő évben is megismételték, a kezdeményezéshez más intézetek is csatlakoztak, és néhány éven belül nemzetközi ünnep lett. A π (pi) egy matematikában és fizikában használt valós szám, értéke egészen pontosan nem meghatározható. Közelítő értéke: 3,1415926535... Leggyakrabban a kör kerületének kiszámításánál használják, az egységnyi sugarú kör kerülete pi, kerekítve 3,14. Ez bármilyen kör esetében igaz. A görög π betű a „περίμετρος” (perimetrosz, azaz kerület) szót rövidíti. Számítógéppel nagyjából 2,7 trillió számjegyre pontosan megadható, hogy ha másodpercenként 1 számjegyet írunk le, akkor 49 000 évig folytathatnánk. A pi értéke egymillió tizedesjegyre kiszámolva (csupán érdekességként) itt látható: <http://www.piday.org/million.php>

A zsia közel-keleti részén a Tigris és az Eufrátesz folyó közének: Mezopotámiának (folyóköz) számunkra közlebről ismert legrégebb lakói a sumerek voltak.

Mezopotámia a világ minden tája felé nyitott síkság, a két nagy folyó között. A mocsarakkal borított vidék nem kedvezett a sumereknek, az Eufrátesz pedig szinte ellenségük volt: tavasz közepén kilépett a medréből, és elvetett gabonájukat iszappal borította be.

A szorgalmas sumerek azonban nem adták fel a harcot: a folyó mellé töltéseket emeltek, kiszárították a mocsarakat, a vizet csatornákkal természetes mélyedésekbe vezették el. Innen pedig nagyobb csatornákkal a földekre, kisebbekkel a településekre vezették a vizet. Így öntözték földjeiket, amelyeket egyébként a forró nyári nap kiégetett volna. Így viszont három aratást is adtak évente.

A töltések és csatornák hálózatának kiépítése és fenntartása több falusi közösség tervszerűen társított munkáját igényelte. A faluközösségeket tehát már a természet is összefogásra kényszerítette. A gazdasági fejlődés és az osztálytársadalom kialakulása következtében ez az egyesülés rabszolgatartó állam formájában jött létre. A sumerek városállamokat alapítottak, amelyek egy nagyobb városból és a környező mezőgazdasági területből álltak. Ezek a városállamok 4000 évvel ezelőtt egységes államba egyesültek, amely fél évezredig állt fenn. A legismertebb sumer városállamok voltak: Ur, URUK és Nippur.

Az első, igazi – a világnak nemcsak ezen a tájékán, hanem egyáltalán a kerek világon legelső – városokat egy igen titokzatos eredetű nép alapította. Sumereknek hívták e

Az ókori Mezopotámia népei

A sumerek

népet, s lehet, hogy a dravida népcsoporttal rokon, barna emberfajta volt. Ismerte már az írást – agyagtáblába karcolta a betűket (H. Gordon Wells szerint).

Arany bikafej

A sumerek borotválták a fejüket, és egyszerű, ing szabású gyapjúköntöst hordtak. Az első telepeiket a nagy folyók alsó folyása mentén, nem messze a Perzsa-öböltől alapították, amely ez időben 130 mérföldnyivel nyúlt beljebb a szárazföldre. A földművelés mellett állatokat is tenyésztettek: szarvasmarhát, szamarat, juhot és kecskét, a lovat azonban nem ismerték.

Agyagkunyhóik ritkás csoportjai idővel városokká növekedtek, a vallási szertartáso-

kat toronyformájú templomokban végezték.

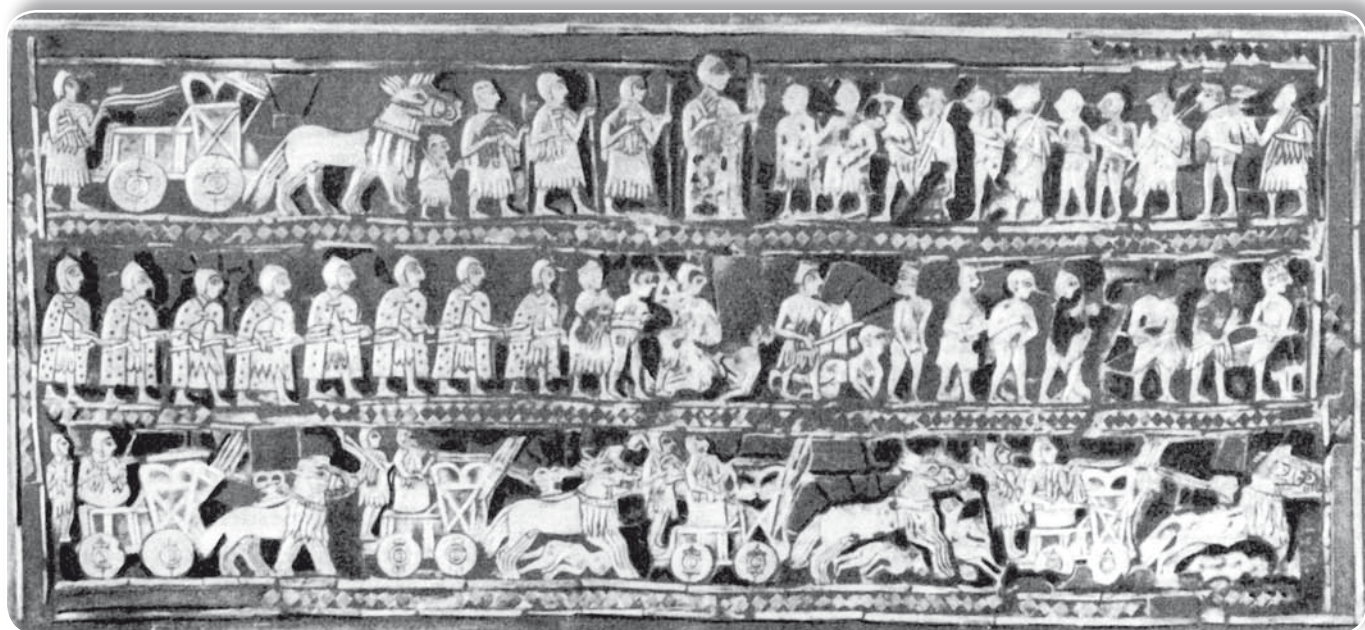
A napon szárított agyag jelentős tényező volt e nép életében. Az Eufrátesz és Tigris völgyeinek mélyen fekvő részein nagyon kevés vagy egyáltalán semmi követ sem talált az ember, s így a lakosság téglával építkezett, agyagból égetett edényeket és bálványképeket, cserépfarmájú téglalapokra rajzolt, és nemsokára írt is. Papírjuk úgy látszik nem volt, s a pergament sem ismerték. Könyveiket, följegyzéseiket, sőt még leveleiket is cserépekre írták.

Főistenüknek, El-lilnek, akinek emlékezetét a tudósok feltevése szerint Babel tornyának legendája őrzi, Nippurban magas téglatornyot emeltek.

Városállamokba tömörültek, amelyek úgy látszik, hadat is viseltek egymással, és több évszázadon keresztül megőrizték harcias tulajdonságaikat. A katonák hosszú dárdát és pajzsot hordtak, és szoros alakulatokban harcoltak.

A világ legelső ismert birodalmát Erechnek, a sumer Akkád városának a főpapja alapította. Egy nippuri felírás elmondja, hogy az Alsó-tengertől (ez ma a Perzsa-öböl), a Felső-tengerig (ma a Földközi-tenger) terjedt ez a birodalom. Az Eufrátesz és Tigris völgyének romhalmazai alatt van eltemetve minden emléke a történelem e hatalmas korszakának, amely a mezőgazdasági termelés korának első felét tölti ki. Itt emelkedtek az első templomok, s itt uralkodtak az emberiség fölött az első papkirályok, akiről tudunk.

Összeállította: Uri Ferenc történész

Sumer gyöngyházberakás egy hordozható baldachinon

Jubilált az EmArt

Hatalmas zsbongás töltötte be a szabadkai Szabadegyetem előcsarnokát az EmArt Képzőművészeti Műhely tízéves fennállásának alkalmából rendezett jubileumi kiállítás megnyitóján. Az érdeklődők között ott voltak maguk az „emartos” alkotók és a büszke szülők is, hiszen a falakat száz-négy ifjú tehetség összesen 256 rajza, grafikája és különleges technikákkal készült alkotása

díszíti, melyeket az elmúlt tíz év műhelymunkái során készítettek, több közöttük egyben díjnyertes munka is. Az elmúlt évek során számos fiatal megfordult az EmArt falai között öt-éves kortól egészen tizenöt éves korig, s a heti rendszerességgel zajló találkozások során a gyerekek amellett, hogy számos képzőművészeti technikát elsajátíthatnak, folyamatosan különféle nemzetközi rajzpályázatokon vesznek részt Japántól Portugáliáig – rengeteg díjat, elismerést bezsebelve. A foglalkozások alatt pedig lehetőségük van szárnyaló képzeletük és tehetségük kibontakoztatására is, melyhez mentoruk, Grubanov Martinek Emília minden ösztönzést és támogatást megad, aki mint bevallotta, növendékei sikereit egyben a saját sikereinek is érzi.

A műhelynek mintegy százötven állandó tagja van, akik immár évek óta hétről hétre részt vesznek a foglalkozásokon, ezek a rajz-órák pedig egyszerre szólnak a művészetről, a barátkozásról és a személyes sikerekről is.

Tóth Emese, a szabadkai Majsai Úti iskola ötödikese immár öt éve tagja az EmArtnak, és nagyon élvezi a foglalkozásokat.

– Már az óvodában megmutatkozott a tehetségem, és ezért kezdtem az EmArtba

járni. Szerintem rengeteget fejlődtem az elmúlt években, másoktól is sokat ellestem, és a technikámat is sikerült fejlesztenem. Emellett elég sok barátot is szereztem. Aki nagyon szeret rajzolni és van hozzá tehetsége, annak mindenképpen ajánlom az EmArtot.

Dózsai Dóra már gimibe jár, de a műhelynek nem tudott hátat fordítani, annak ellenére, hogy már középiskolás.

– Öt éve járok a csoportba, nagyon jó a hangulat, sok új barátot szereztem, és sok új technikát tanultam meg. Az nagyon tetszik, hogy szabadon rajzolhatunk, és míg otthon nincs rá időm, jó, hogy ide eljöhetek, leülök és csak rajzolok. Mindenképpen érzem magamba a fejlődést, linómetszet nagyon szeretek készíteni, ez az egyik kedvencem, ezt a technikát is itt ismertem meg, és már elég jól megy. Elég sok díjat is nyertem és szeretnék a jövőben is ezzel foglalkozni, vagyis a gim után képzőművészetre szeretnék menni.

A növendékek jubileumi kiállítását Jasmina Jovančić grafikus és Ninkov Kovačev Olga, a Városi Múzeum művészettörténésze nyitotta meg.

Sz. L.

Fotó: Molnár Edvárd

Sándor Viola: Cirkusz

Lipták Ramóna: Halacskák

Bencun Mia: Madárijesztő

Korszós Karolina: Így síeltem

RÜGYFAKADÁS

Rónaság

*Kietlen nagy rónaság,
Végláthatatlan hókaság.
Levegőben cikázik az ökörnyal,
A réten legelészik a nyáj.*

*Tehénkolomp kondul,
S közben lágy szellő fúj.
Hajladoznak a fűszálak,
Nagy esőre várnak.*

*Mellettem egy gémeskút,
A távolban egy poros út.
A hídon szekér zötyög,
Alatta folyó hömpölyög.*

*Egy bárány sem maradt,
Kevésbé tűz már a nap.
Vörös színben izzik a táj,
Hazament már a nyáj.*

Tripolszki Péter, 5. osztály, Thurzó Lajos iskola, Zenta

Anya

*Anya, a szemed kék, hajad színes.
Én az életemet neked köszönhetem.
Anya, ölelésed kellemes, meleg, vidám tavasz.
Rólad a tavasz jut eszembe.
Virágok: hóvirág, tulipán, rózsa, liliom.
Szép arcod melegséget kelt szívemben.
Most nincs más, csak a te szép és meleg ölelésed.*

Erdős Lehel, 3. osztály, József Attila iskola, Újvidék

Interjú Tutajossal

Egyik iskolatársunk, Ladó Gyula Lajos a Zala partján töltötte a nyári szünidőt. Az iskolában azt beszéljük, ez különleges nyaralás volt.

– Tutajos, nagyon megváltoztál, látszik rajtad, hogy erősebb lettél. Mitől van ez?

– Sokat voltam a napon, a friss levegőn. Dolgoztam is: fát vágtam, eveztem, horgásztam, segítettem Matula bácsinak.

– Nehéz volt?

– Eleinte igen, de aztán gyorsan hozzászoktam a munkához. Sok hasznos dolgot megtanultam, szerintem nagyon érdekes a berekben tölteni az időt.

– Mi volt a kedvenc időtöltésed?

– Sokat halásztam, de mégis jobban szeretek vadászni. Azt hiszem, én erre születtem. Amikor először kipróbáltam a puskát, az jól megrúgott. Kicsit meglepődtem, de szerencsére nem hagytam fel a próbálkozással. Végül is rájöttem, hogy nagyon tetszik ez a sport.

– Mit lőttél?

– Többféle madarat, rókát. Leginkább a barnakányára vagyok büszke, az volt a legértékesebb zsákmányom.

– Azt hallottam, Bélával jártatok a Tüskevárnál is. Mi történt ott?

– Igazából kincset keresni mentünk oda. Mivel a Tüskevár már csak rom, ásniuk kellett. A munka kellős közepén Bütyök alatt beszakadt a föld. Egy régi várbörtönbe esett. Az ujsa kifícamodott, és még kincset sem talált, hiába kereste. Eléggé balul sült el ez a kirándulás, de azért egy érdekes kaland volt.

– Mikor mész újra a berekbe?

– Eddigi terveim szerint a téli szünidőt is ott töltöm majd. Addigra felépül az a kis ház, amiben Matula bácsi fog lakni. Remélem, semmi sem húzza keresztül a számításaimat, mert ez a tél különlegesnek ígérkezik.

Tápai Ramóna, 7. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

Jó gyereknek lenni

Sokszor elgondolkoztam, hogy milyen jó a felnőtteknek, mert nekik nem parancsolnak, és oda mehetnek, ahová csak akarnak.

Mikor anyu egyszer hazajött a munkából, fáradtan lépett be az ajtón, és ideges is volt, mert még az otthoni munka várt rá. Én a házi feladatot készítettem, s valamit nem értettem.

– Anyu, én nem értem a házit, segítesz? – könyörögtem.

– Azt sem tudom, hol áll a fejem, és még te is ezzel jössz? Légy szíves, oldd meg valahogy! – válaszolta anyu idegesen.

Láttam rajta, hogy kapkodva végzi a dolgát, nagyon megsajnáltam, és így szóltam:

– Anyu, mondd, mint segítek, hogy hamarabb végezzünk a takarítással!

– Ha lemosnád a szekrényt és a díszeket, már az is nagy segítség lenne a számomra!

Hozzá is fogtam, s mivel kedvemre való munkát kaptam, így szépen haladtam. Egymás után takarítottuk ki a szobákat, anyunak is elmúlt a fejfájása.

– Ha befejezzük a takarítást, akkor átnézzük a házi feladatodot.

Láttam anyun, hogy boldogan mondta ki ezeket a szavakat.

Ekkor döbbsentem rá, hogy milyen nagy felelősség felnőttnek lenni, és milyen jó gyereknek lenni, csak a tanulás a feladatom, amit szeretek csinálni.

Béres Szandra, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Apukám

*Amikor elmegy dolgozni anyu,
Ki van velem otthon? Apu.
A számítógépeket javítja,
S a testvéreimet is erre tanítja.*

*Szokott velem kártyázni römit,
Ő szokta tanulni velem a törtit.
De néha igen szigorú,
S ez nagyon szomorú.*

Vastag Krisztina, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

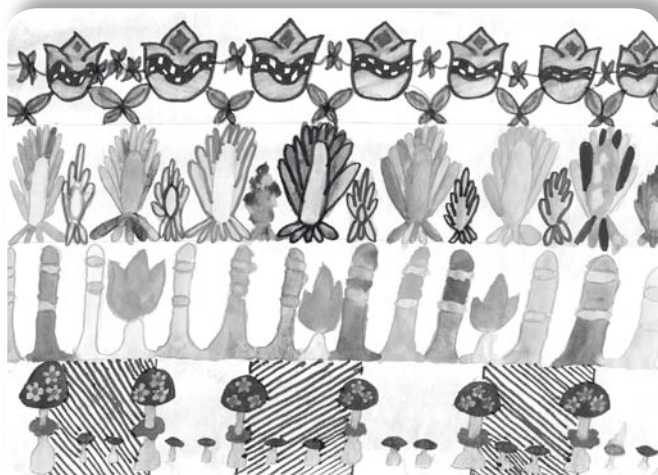
Csalímese

Hol volt, hol nem volt, ott ahol a kurta farkú malac túr, volt egyszer, vagy nem volt, egy kék mókus.

Ez a mókus gondolt egyszer egyet, és leugrott a fáról, majd gondolt még egyet, és visszamászott. Újra leugrott, majd ismét visszamászott...

(És így a végtelenségig.)

Fazekas Vivien, 2. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcserenye

Vračarić Dóra szabadkai tanuló rajza

Édesanyám

Az édesanyám neve Varnyú Diana. Harmincnyolc éves. Termete közepes. A haja rövid és fekete. Kedves és jószívű. Ha valaki segítségre szorul, az rá mindig számíthat. Az iskolában dolgozik, mivel tanárnő. A házat mindig rendben tartja. Sokat dolgozik itthon is. Én szeretek segíteni neki. Este olvas vagy a híradót nézi. Néha megnézünk közösen egy jó filmet. Vele mindent megbeszélhetek, mert megért engem. Szereti a hivatását, de annak örül legjobban, mikor a családjával lehet. Este finom vacsorát készít nekünk. Nála mindig a gyerekei vannak az első helyen. Barátságos természetű, vidám személy.

Szeretem az anyukámat, ő a példaképem.

Varnyú Adél, 5. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

Én, az egri vár védője

Az Úr 1552. évében Egerben apámmal, Nagy László kocsmárossal az egri dombokon az azévi szőlőtermést vettük számba. Apám már előre örült, mert úgy látszott, jó évnek nézünk elébe. Én, a lánya, Nagy Veronka eladósorban levő hajadon vagyok. Ahogy a szőlőtőkék közt sétáltunk, láttuk ám, hogy a város déli oldala felől elsötétedik a látóhatár. Apám meresztgetni kezdte a szemét, és egyszer csak ijedten felkiáltott:

– Fuss, te leány! Jelentsd a várba, hogy ideért a török!

Elkezdem futni, ahogy csak a lábam bírta, keresztül a szőlősorokon, el a domboldalba vájt pincék közt, végig a kanyargós utcákon. Elrohantam az érseki palota előtt, keresztül a vár előtti téren. Épp hetivásár volt. Amikor felkapaszkodtam a várba vezető domboldalon, már alig kaptam levegőt. A kapuban álló őr feltartóztatott:

– Hova, hova ilyen sietősen?

– Jön a török! – mondtam ijedten.

– Hol?

– Délről jönnek!

Az őr lélekszakadva rohant be a kapun.

Az udvarban Vajda János várbeli lovashadnaggyal találkozott.

– Uram, jön a török! – jelentette.

– Fújad meg a trombitákat, aki csak bír, mindenki jöjjön be a várba. A katonák a helyükre! A kapukat becsukni! Megyék és jelentem Dobó úrnak a dolgot.

– Ki hozta a hírt? – kérdezte Vajda János.

– Veronka, a kocsmáros leánya! – mondta az őr.

– Jó, ügyes leány! – felelte Vajda.

Mindenki fejvesztve rohagált körülöttem. Siettek a helyükre. A kapuk becsukódtak.

Hát az én szerepem ennyi volt a vár védelmében. Idejében szóltam, és mindenki felkészülten várta a török érkezését.

Horák Emese, 7. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Az aranyalmák őrzője voltam

Egy nap a számítógép előtt ültem. Egy lovagos játékot játszottam.

Egyszer csak magába húzott a kompi. Teljesen új világba csöppentem. Mikor bent voltam, megpillantottam egy aranyalmákat termő fát. A közeli kastélyban azt híresztelték, hogy aki megtalálja a tolvajt, azé lesz a fele királyság, és egy olyan bankkártya, amiről sohasem fogy le a pénz. Azt gondoltam magamban, ha már olyan bankkártyám lesz, amiről sohasem fogy le a pénz, akkor nem lesz szükségem a fél királyságra, mert abból a pénzből mindent megvehetek.

Ekkor a király színe elé léptem. Mondtam neki, hogy szeretném őrizni az aranyalmákat. Ő beleegyezett. Elindultam az aranyalmafa felé. Az erdő szélén láttam egy öreganyót, aki fát gyűjtött a bevásárlókocsijába. Nem bírta már tolni a bevásárlókocsit, ezért odamentem segíteni. Ő cserébe adott egy távirányítót, amivel bármit lehetett csinálni. Megköszöntem, és visszamentem a fához. A távirányítóval falat húztam köré, a falra pedig fagyasztótűkröket tettem. Estefelé elfogtam a tolvajokat. A királytól a bankkártyát megkaptam, de a fele királysága nem kellett.

A távirányítóval hazamentem. Várom a következő megbízást.

Lakatos Koppány, 5. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

RÜGYFAKADÁS

Élet az iskolában

Már több mint hét éve annak, hogy minden hétköznap reggel a topolyai Csáki Lajos Általános Iskola öreg csengője köszönt minket. Hét éve tizenkilencden kezdtünk Cservenák Ilona tanító néninél ebben az iskolában. Micsoda szorongással, félelemmel indultunk gyerekfejjel, és nem túl könnyű természetel.

Nehéz volt megszoknunk, hogy iskolások lettünk. Mindannyiunknak bizony szokatlan volt a tanulás, a sok-sok szabály. És vajon tudtuk-e, hogy mindezek a javunkat szolgálják? Azért ezt nem merném határozottan állítani.

A negyedik osztályt, Kálmán Judit tanító nénival kezdtük. Neki köszönhetjük, hogy olyan élményekkel gazdagodtunk, amelyek örök életünkre elkísérnek minket.

Bármennyire is szeretnénk volna, nem tudtuk megállítani az idő kerekét, s így az ötödik osztály elején ráléptünk arra a képzeletbeli útra, amely a kamaszok felé vezet minket. Nem fogta már a kezünket a tanító néni. Cservenák Hajnalka tanárnő lett az osztályfőnökünk. Minden órára újabb és újabb tanár lépett be. Időbe telt, mire ezt megszoktuk. Azért, hogy ejtsek pár szót magamról is, mivel sosem voltam egy tutyimutyi gyerek, nem veszttem én el a tanárok között sem. Folyamatosan szórakoztattam az osztályt és persze kevésbé lelkesedő tanárainkat a jobbnál jobb ötleteimmel. Így hát kerekedtek izgalmak, nem is kicsik! Mindent megértem én már ebben az iskolában, mert szépen fogalmazva, nem tudtam befogni a számat soha!

Most hetedikesek vagyunk, talán már lenyugodtunk, megkomolyodtunk, többé-kevésbé. Talán sikerült elérnünk azt, hogy az osztályfőnökünk is egy-egy kisebb összecsődülés során elnéző szeretettel tekintett ránk, és mára már elhitte, hogy mi tényleg nem vagyunk olyan rosszak.

Hogy az osztálytársaimmal milyen a kapcsolatom?

Nekünk, gyerekeknek még alakul, formálódik a kapcsolatunk, van, hogy percről percre, van, hogy napról napra. Rohanó diákéletünkben sokszor arra keresem a választ, hogyan lehet az, hogy a barátság egyik percről a másikra hirtelen megváltozik. Az elmúlt hét év alatt számos barátság ment tönkre, persze sok új is alakult. Van közte olyan, amit a káosztárhoz hasonlóan felmelegítettünk, de az már nem az igazi. Persze ezek mind-mind tanulások, amiket meg kell élnünk, mind egy-egy fok az Élet nevű létrán.

Bele sem gondolunk, hogy mit jelent általános iskolásnak lenni, pedig itt töltjük gondtalan, boldog gyermekkorunkat. Nem jut eszünkbe, hogy majd öreg iskolánkat hátrahagyva, nagyon sokszor csak magunkra kell támaszkodnunk, és lesz nagyobb gondunk is, mint egy matekdolgozat megírása.

Sok-sok generációt bocsátott már útjára ez az iskola. A szüleim is ide jártak és a nagyszüleim is. Sokszor eszembe jut, hogy ők is reggelente ennek az öreg iskolacsengőnek a hangjára siettek be a tantermeikbe. Rengegyszer próbálok magam elé képzelni. Vajon akkor milyen lehetett itt lenni? Vajon milyenek voltak a tanárok akkoriban? És még megannyi kérdés zakatol bennem.

Talán nem is fogjuk fel, micsoda adomány az, hogy száz éve minden tanítási napon nyitott kapukkal várja a tanulókat ez az iskola. Egy olyan időszakot töltenek itt a gyerekek, amely nagyban meghatározza egész életüket. Nagyon büszke vagyok iskolámra. Biztos vagyok benne, hogy a jövőben még nagyon-nagyon sokáig nyitott kapu vár majd itt minden kisdiaót.

Tomik Dárió, 7. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

Mit jelent számomra a boldogság?

Mit jelent számomra a boldogság? A választ gyerekfejjel még nem találtam meg.

A felnőttek szájából sokszor hallottam: „Örülj, ameddig gyerek vagy!” Mi pedig már alig várjuk, hogy felnőttek legyünk! Nekünk egyelőre csak a tanulás a feladatunk. Számomra boldogságot jelent az, ha jó jegyet kapok, ha egészségesek vagyunk, és még sok minden. Örülök, hogy ilyen jó testvérem, szüleim, barátaim vannak.

Befejezésképp csak azt szeretném leírni, hogy akármilyen rossz jegyet kapok, vagy ha valami nem úgy sikerül, ahogy vártam, a hátam mögött ott vannak, akik szeretnek és támogatnak, ez is boldoggá tesz.

Tallósi Edit, 8. osztály, József Attila iskola, Bácskertes

Tavasz

*Olvad a hó, előbújik a hóvirág,
Lassan virágos lesz minden ág.
Zöldül a táj, nyílnak a virágok,
Kiabálnak már a szép tulipánok.
Jácint, csillagvirág és nárcisz,
Nőnapra anyukájának mindenki ilyet visz.
Csillagvirág kukucska a kertben,
Én is mindig leszedem a legszebbet.
Imádom a tavaszt, múlik a tél,
Szeretem a nyarat, és attól senki sem fél.*

**Sinkovics Szabaszián, 5. osztály,
Hunyadi János iskola, Csantavér**

Álom a múltban

Este van, s valahogy úgy érzem, soha nem alszom el. Az ablakon át beszűrődik az autók és tehergépkocsik lassan halkuló moraja. Azon kapom magam, hogy elnehezedik a szempillám, és...

...Az álmok világában járok, de mégis hol? Füllesztő meleg van, szinte már fojtogatja az embert. Nem is csoda, hiszen rajtam óriási, piros, legalább tizenöt rétegű szoknya, s ha ez még nem volna elég, selymesztyű és kalap. Alig tipegek magas sarkú cipőmben a macskaköves út mellett, amelyen pompás, néha több lovas hintó, olykor pedig rozoga szekér halad végig. Egymás után sorakoznak a legkülönbözőbb üzletek, némely előtt szakadozott ruhájú koldusok, az út másik felén pedig egy fiatal művész festi a tájat. Sok ember járkal fel s alá az utcán, én pedig egy vagyok közülük, és velük együtt tartok a Globe Színház felé, szinte öntudatlanul. Ma a Hamletet adják. Helyet foglalok az arisztokrácia kiemelkedő képviselői és a polgári, kissé elmaradott osztály között. A szórakoztatásra vágyó nézősereg elhalkul, kezdődik az előadás. Bár nincs sem díszlet, sem függöny, a remény szikrája mégis ott lapul bennem várva, hogy nem lesz olyan unalmas, ahogyan ígérkezik. A színész valósággal átélte a darab minden jelenetét, a filozofikus kérdések és mondatok sziporkázó sikert arattak a nézők között. Ami engem illet, láttam már jobbat is. A következő előadást nem néztem meg, bőven elég volt mára az elvont mondatokból.

Felébredtem, és bár mindig is érdekelt a múlt, most mégis örülök, hogy ebben a korban élek. Egyszer talán ismét megtekintem Shakespeare leghíresebb alkotását, felnőtt fejjel talán jobban tetszik majd.

**Harmat Tamara, 7. osztály,
Miroslav Antić iskola, Palics**

Az iskolatáskám lakói

Az én táskám lakói? Hát... Néhány rágó, pár zacskó cukorka, egy-két tábla csoki...

– Nem igaz! Ugye csak tréfálsz? – néz rám tágra nyílt szemekkel, bosszúsan az iskolatáskám.

– Hát persze! De inkább te mesélj a lakóidról! – mondom én, és átadom a szót.

– Először is itt vannak a könyvek, tele betűkkel, ábrákkal, rajzokkal. No és persze a füzetek. Kockások, vonalások, kicsik és nagyok.

– Igen, igen, nagyon szeretjük, ha szépen írnak belénk, és haragszunk, ha számárfület gyúrnek ránk! – hadarta az egyik sima lapú írka.

– És mi? Minket elfelejtetek? – vágott közbe a töltőtoll, a ceruzák, a színesek pedig igenlően bólogattak.

– Mi vagyunk a legfontosabbak! Nélkülünk Anita talán az ujjával írna?

– Mindannyian nagyon fontosak vagytok számomra, de most már mennünk kell! – nyugtattam meg őket, és hátamra emeltem a csapatot.

Nagy Anita, 5. osztály, Sever Đurkić iskola, Óbecse

Kedves Pajtások!

Minden anyuka megérdemli, hogy március 8-án, a dolgozó nők napján köszöntsük, még ha nincs is hivatalos munkaviszonyban. Ezt mindannyian tudjuk, tudjátok, és bizonyítjátok itt a Rügyfakadásban. Így hát, kedves dolgozó édesanyák, fogadják szeretettel a csokorba font verseket, fogalmazásokat! Azokat a nőket is köszöntjük ezen a napon, akik a tanulásban, és tehetségek kibontakoztatásában segítenek titeket. Ennek az eredményét a mai írások is bizonyítják.

Figyelmetekbe ajánlom **Horvát Emese, Tápai Renáta** és **Lakatos Koppány** fogalmazását, ezekből megtudhatjátok, merre kanyarog a képzelet egy-egy regény vagy mese olvasása után.

Sok költőpalánta van köztetek, a múlt heti küldeményben is találtam néhány jó verset. Közülük a Rónaság című került a mai Rügyfakadásba. Kedves **Tripolszki Péter**, versedet olvasva az a benyomásom, hogy nem ez az első és egyetlen költői megnyilatkozásod. Ha tarsolyodban vannak még hasonló írások, ne rejtegesd őket, hanem küldd el a Rügyfakadásnak! Ezt kérem rovatunk minden munkatársától.

A legutóbbi küldeményeket a következőknek köszönöm:

Csantavér: Anitics Adrián, Berényi Dorina, Horák Emese, Kovács Nikoletta, Kőműves Kriszta, Mecserik Vivien, Nagy Enikő, Pesti Márton, Rózsa Boglárka, Szabó Alisa és Zabos Réka;

Kisorosz: Berta Márta (2 írás);

Zenta, Thurzó Lajos iskola: Tripolszki Péter.

Üdvözlettel:

Tomán Mária

A természet

*Mi mindent is ad nekünk a természet?
Szóval nem lehet elmondani: sok szépet.*

*Mindenféle virágot meg fákat,
Apró és nagyobb állatkákat.*

*Az ember is a természetnek része,
Bár sok embernek változnia kéne.*

*A folyók, a tavak is a természethez tartoznak,
Különböző állatkáknak otthonokat adnak.*

*A mocsárban a lehullott levél alatt béka brekeg,
Miközben a parton meleg homokban egy kismacska hempereg.*

*A gyerekek gyorsan összebeszélnek,
És egy nagy homokvárat építenek.*

*A hangya nyáron szorgalmas, dolgozik,
Ezért majd télen biztosan jóllakik.*

*A kislányok réti virágot szednek,
Míg a tücskök nekik szépen zenélnek.*

*Tarka lepkék a levegőben röpdösnek,
Hallatszik, hogy a madarak csivitelnek.*

*Vigyázni kell mindenre, ami a természet része,
Mert amit egyszer elveszítünk, annak mindörökké vége!*

Király Eleonóra, 7. osztály, Ivo Andrić iskola, Tiszakálmánfalva

Gnómeó és Júlia

Miről is szól az eredeti történet? Az a mese, amit az angol íróóriás, William Shakespeare vetett papírra valamikor nagyon régen, és híres londoni színházában be is mutatott?

Veronában vagyunk, egy hangulatos olaszországi városban, nem messze a romantikus Velencétől. A nagyon régi legenda szerint – aminek alapján William Shakespeare megírta a tragédiát – Rómeó szereti Júliát és Júlia szereti Rómeót. Ők ketten szenvedélyesen, forrón egymásba szerettek egy napon. De Rómeó a Montague, Júlia a Capulet család sarja, egyetlenkéje. Adott ősidők óta gyűlölködő két család. A fiatalok mégis – az éjszaka leple alatt – összeházasodnak, ám a frigy halált hozó bonyodalmakba torkollik. Mindketten meghalnak. A krónika feljegyezte: „Mert könnyel jegyzi majd a krónika, hogy élt, s halt Rómeó és Júlia...”

Még egy mese tehát. Láttuk már a Hófehérke és hét törpe című Disney-csodát, szurkoltunk Csipikének, Gullivernek, a Hupikék törpikéknek, Dumbónak, az elefántnak, a Ladynek és a Csavargónak, Csipkerózsikának, Hamupipókének, Shreknek, a Verdáknak... Ámuntunk és bámultunk, és most végre kultúrkontösbe csomagoltak egy klasszikus tragédiát, s a mese most egy eddig még nem látott változatban hódít világszerte.

Ebben a csodálatos animációs alkotásban Rómeó, azaz Gnómeó nem egy langaléta nemes, Júlia nem egy magasra nőtt hölgy. Mindketten törpék! Törpék alakítják a két ellenséges család tagjait. Gnómeó és Júlia mindent megtesznek, hogy elkerüljék emberi névrokonaik szomorú sorsát, a tragédiát, ám a szomszédos kertek törpéi ezt megakadályozzák, az akadályok nagyok. A nagy kérdés: megtalálják-e a fiatalok a boldogságot, a tartós boldogságot, vagy továbbra is tragédia marad a történet? Mi zajlik a szívekben, tudjuk... és... ezt mégis eláruljuk: a happy end garantált.

A rendező, Kelly Ashbury, a nagy sikerű Shrek 2. rendezője bájos figurákat teremtett a munkatársaival, a látvány csodálatos, szívmeleg minden epizód. Vidám, kedves és mókás mellékszereplőket látunk. A plakáton csupa nagy név: James McAvoy (Gnómeó) és Emily Blunt (Júlia), további hangok: Jason Statham, Patrick Stewart, MichaelCain, Maggie Smith, Hulk Hogan, Ozzy Osbourne. A film vezető producere Elton John volt, akinek több dala is felcsendül a filmben. Egy fél sztárvilág vállalt munkát ebben az alkotásban, amely mellett – állítják a stúdió reklámfőnökei – minden eddig látott animációs mese egyszerűen eltörpül. Tegyük még hozzá azt is, hogy a történetet digitális 3D technológiával készítették.

A világirodalom William Shakespeare tragédiáját, a Rómeó és Júliát úgy tartja számon, mint a „legszebb szerelmes mesét”, mint egy színdarabot, amelynek üzenete nagyon szép: A szerelem áttör minden gátat, semmilyen ármány nem állhatja útját. Ám a fiatalok románca, rövid románca nem teljesezhet be, hiába mondta Rómeó Montague az erkély alatt: „De csitt! mi fény tör át az ablakon, napkelte az, és napja: Júlia” – Ezt az „örökzöld” történetet dolgozta fel Kelly Ashbury rendező a Touchstone Pictures cég megbízásából nekünk, felnőtteknek és gyerekeknek...

Szóval:

Gnómeó kékben, Júlia pirosban. A Montague srác napszemüveggel az orrán udvarol az erkély alatt. Van itt még viszály, harc, akár egy Bruce Willis akciófilmben, de ami a legfontosabb: Gnómeó és Júlia szerelme virágba borul...

B. Z.

Bagolyújság

- Hogy hívják a baglyok újságját?
- ???
- UHU-jság.

Buta állat

- Maga szerint melyik a legbutább állat, szomszéd?
- A csibe... annyi esze sincs, mint a tyúknak.

A gólya és a gém

- Repül a gólya meg a gém. Egyszer csak lelövik a gémet. Mit mond a gólya?
- Game over.

Hazudós kutya

- Képzeld, az én kutyám tud hazudni.
- Na ne etessél, bizonyítsd be!
- Mire odaszól a kutyájának:
- No, Buksi, mit mond a macska?
- Vau-vau.

Elefánt

- Miért van az elefántnak hátul a farka?
- ???
- Hogy ne lógjon a szemébe!

Kutyák a cukrászdában

- Két kutya megáll a cukrászda előtt.
- Bejössz velem?
- De ki van írva, hogy kutyáknak tilos!
- Na és? Ki tudja, hogy mi olvasni is tudunk?

Csatorna

- A rendőr sétálás közben nem néz maga elé, hanem az eget kémleli, így egyszer csak beesik a csatornába. Elkezd kiabálni:
- Micsoda szerencse, hogy nem volt rajta tető, mert akkor ki sem tudnék mászni!

Whisky

- Két skót egy étteremben:
- Te! Nem túl drága ez a hely?
- Hát most nézem én is, hogy egy ásványvíz 2000 dinárba kerül!
- Te jó ég! Még szerencse, hogy whiskyt rendeltünk!

Ribizli

- Jean, pöttyös a ribizli?
- Nem, uram.
- Akkor megint katicát ettem.

Harmonikus

- Gyerekek, ki tudna mondani egy példát a harmonikus házasetre? – kérdezi a tanárnő.
- Móricka jelentkezik:
- Az én nagyszüleim harmonikusan élnek. A nagypapa horkol, a nagymama meg süket.

Miért?

- Egy újonc panaszkodik a haverjának:
- Az őrmester egy hét fogdát szózott rám.
- De miért?
- Azt nem tudom, de azt igen, hogy ebből négy napot ezért a kérdésért kaptam.

Savanyú káposzta

- A székely fiú vacsora közben így szól az anyjához:
- Édesanyám, nem elég savanyú ez a káposzta.
- De hát fiam, ez nem savanyú káposzta, hanem mákos tészta.
- Annak elég savanyú.

Porsche

- Hogyan történt a baleset? – kérdezik a férfit a baleseti sebészetben.
- Mentem a Trabanttal, és elhajtott mellettem egy Porsche.
- De hát ez még nem okoz balesetet.
- Ez még nem, de én meg azt hittem, hogy állok, és kiszálltam.

Répát kérek

- A nyúl bemegy a boltba, és kér a medvétől két répát.
- Nincsen! – válaszolja a medve.
- A nyuszika szomorúan elkullog. Két óra múlva bemegy a boltba:
- Két répát kérek!
- Nincs, de ha még egyszer bejössz, és kérsz 2 répát, meglapítalak egy kalapáccsal, és a kutyáknak adlak vacsorára!!!
- A nyuszika elkullog, és két óra múlva újra bemegy a boltba:
- Van kalapács?
- Nincs.
- És kutyák?
- Azok sincsenek!
- Akkor kérek két répát!

- Hozzám beszél?

- Nem tudnál megszökni? Le kellene kaszálni a fűvet...

Gazdag bankár

Meghal a gazdag bankár. A gyászmenetben a skót sír a legkeservesebben. A mellette haladó férfi megkérdezi:

- Talán a rokona volt a bankár úrnak?
- Sajnos nem. Azért sírok ennyire.

Ikertestvérek

Móriczáéknál ikertestvérek születnek. Csodálkozva nézi a fürdetésüket. Az egyik baba ordít, a másik szép csendben túri, hogy mosdassák.

- Mama, szerintem ezt a halkabbikat tartsuk meg!

A Szahara valaha tenger volt

- Mi a bizonyíték arra, hogy a Szahara helyén valaha tenger volt? Tessék, Móricka?

- Az, hogy az arabok még most is fürdőköpenyben járnak.

Gyenge jelszó

Két számítógépes rendszergazda beszélget:

- Hogy lehetsz olyan hülye, hogy a kutyád nevét adod meg jelszónak?

- Miért, mi a bajod azzal, hogy wf-K41a2s?

Rendszámtábla

Párbeszéd egy börtönben:

- Te miért ülsz?

- Találtam az utcán egy rendszámtáblát, és hazavittem.

- Egy rendszám miatt elítéltek?

- Igen, mert rá volt szerelve egy Opel.

Felemás cipők

- Jean, miért hozott az egyik lábamra fekete, a másikra barna cipőt?

- Mert összesen két pár cipőt találtam a szekrényben uram, és a másik pár is ugyanilyen felemás.

Kulcsa volt

- Hogy szökhetett meg a fogoly?

- Kulcsa volt, igazgató úr.

- Hogy tudta elloponi magától a kulcsot?

- Nem lopta, tisztességesen nyerte pókeren!

Borravaló

Ebéd után a skót megkérdezi a pincért:

- Iszik?

- Soha!

- Akkor nem is adok borra-valót!

Fél órája

- Rendőr bácsi, tessék gyorsan jönni! A papa meg a zöldséges már fél órája verekszik!

- Fél órája? És miért csak most szólsz?

- Azért, mert eddig a papa volt fölényben!

Amerika

Két rendőr Amerikába hajózik tapasztalatszerelésre. Ahogy közelednek a parthoz, az egyikük nevetni kezd, mire a másik azt kérdi:

- Mit nevensz?

- Látod a felhőkarcolókat?

- Aha.

- Hát így nem volt nagy kunszt felfedezni Amerikát.

Kutya a moziban

Egy fickó moziba megy, és meglepetten tapasztalja, hogy melette egy kutya ül. A kutya elmélyülten nézi a filmet, a vidám jelenetknél nevet, a szomorúaknál sírva fakad. Előadás után kíváncsian kíséri a hazafelé tartó kutyát. A kutya bemegy egy házba, ahol egy nő már várja.

- A magáé ez a kutya? - szólítja meg a nőt.

- Igen, miért?

- Ez fantasztikus, melettem ült a moziban és nézte a filmet. A vidám jelenetknél nevetett, a szomorúaknál sírva fakadt.

- Mit láttak?

- A háború és békét.

- Hát ez nagyon furcsa, nem is értem, hogy lehet... - mondja a gazda.

- Ugye? Maga is csodálkozik?

- Hát persze. Hiszen amikor a könyvet olvasta, azt végig nagyon unta...

San Juan

- Hol nyaraltok az idén?

- Egy spanyolországi fürdőhelyen, San Juanban.

- Nem San Juanban, hanem San Huanban, mert a spanyolok a j-t h-nak ejtik! És mikor indultok?

- Húniusban vagy július elején.

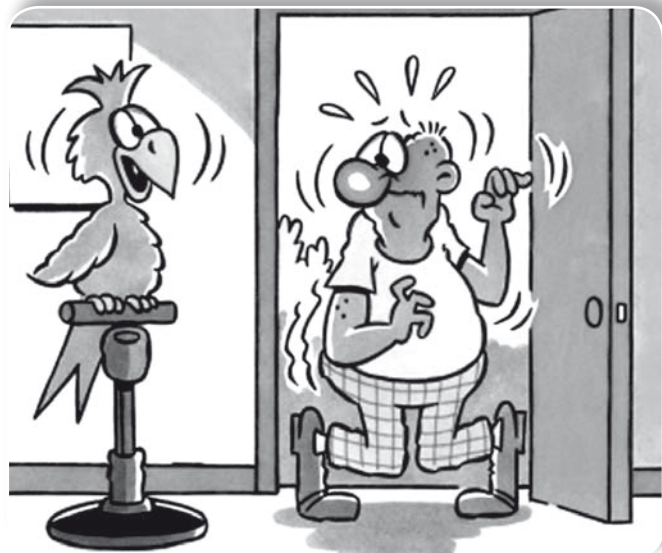
Borotva

A Székely bácsi nagy kínlódás közepette borotválkozik. Odaszól a gyereke:

- Mi a baj, édesapám?

- Életlen a borotva. Nem viszi a szakállamat!

- Na ne mondja már édesapám, hogy keményebb a maga szakálla, mint az a konzervdoboz, amit most nyitottam ki vele!

- „Ha megint elfelejtette a születnapom, főzheti saját maga a vacsoráját!”

- Itt Kovács Pistike, a nővérem válaszadó szolgálata.

Wilhelm Hauff

A gólyakalifa története

(Részlet)

1

Haszid, bagdadi kalifa egy szép napon kényelmesen üldögélt kerevetén: ebéd után aludt egy kicsit, mert nagyon forró nap volt – a szundikálás felvidította és felfrissítette. Hosszú szárú rózsafa pipájából pöfékelt, és időnként egy kis kávé kortyolgatott, amelyet egy arab szolga töltött neki. A kalifa minden alkalommal elégedetten végigsimított szakállán, annak jeléül, hogy a kávé ízlett neki – egyszóval látszott rajta, hogy nagyon jó érzi magát. Ebben az órában volt a legtanácsosabb elébe járulni, mert ilyenkor mindig nyájas és kedves volt; éppen ezért Manzor nagyvezír is minden nap ebben az időben kereste fel. Ma délután is eljött, de szokása ellenére nagyon elgondolkodónak látszott. A kalifa kissé kihúzta pipáját a szájából, és így szólt:

– Miért oly elgondolkodó az arcod, nagyvezír?

A nagyvezír két karját keresztbe tette a mellén, mélyen meghajolt ura előtt, és így válaszolt:

– Uram, hogy elgondolkodó-e az arcom, azt nem tudom – de odalenn a kastély előtt egy kalmár áll, akinek gyönyörű szép árúja van, és bosszant, hogy nincs elég pénzem.

A kalifa már régen szeretett volna örömet szerezni a nagyvezírnek; leküldte fekete rabszolgáját, hogy hívja fel a kalmárt. A rabszolga nemsokára visszajött a kalmárral együtt. A kalmár apró, zömök ember volt, arca sötétbarna, ruhája rongyos. Vállán kis szekrény – benne mindenféle áru: gyűrűk, gyöngyök, dús veretű pisztolyok, fésűk és serlegek. A kalifa és a vezír mindent apróra megvizsgált: végül a kalifa egy-egy szép pisztolyt vásárolt magának és Manzornak, a vezír feleségének pedig egy szép fésűt. A kalmár már éppen be akarta csukni szekrénykékjét, amikor a kalifa egy kis fiókot vett észre, és megkérdezte, vajon abban is van-e eladó holmi? A kalmár kihúzta a fiókocskát, és megmutatta, mi van benne – egy szelence valami sötét színű porral meg egy papírlap, olyan különös írással, hogy sem a kalifa, sem a nagyvezír nem tudta elolvasni.

– Ezeket egy kereskedőtől kaptam, aki Mekkában az utcán találta – mondta a kalmár. – Nem tudom, mi lehet ez? Nagy jó uramnak potom áron adnám, hiszen úgysem tudnék mihez kezdeni vele.

A kalifa szerette könyvtárát régi kéziratokkal gyarapítani, még akkor is, ha nem tudta kibetűzni őket. Ezért megvásárolta a papírlapot és a szelencét is, azután útjára bocsátotta a kalmárt. De mégis furdalta a kíváncsiság, hogy mit jelenthet az írás, és megkérdezte a vezírt, nem ismer-e valakit, aki meg tudná fejteni.

– Legkegyelmesebb uram és parancsolóm – válaszolt a vezír –, a nagymecset mellett lakik egy ember, Szelim, a tudós, aki minden nyelvet ismer. Hívd el, uram, talán ezt a rejtélyes írást is el tudja olvasni.

A tudós Szelimet egykettőre előteremtették.

– Szelim – szólt hozzá a kalifa –, azt állítják rólad, hogy nagy tudós vagy. Kukkants csak ebbe az írásba, el tudsz-e rajta igazodni? Ha el tudod olvasni, egy rend szép, új ünneplő ruhát kapsz tőlem ajándékba. De ha nem tudod elolvasni, akkor huszonötöt kapsz a talpadra, mert jogtalanul bitorlod a tudós nevet.

Szelim mélyen meghajolt, és így szólt:

– Uram, legyen úgy, ahogy akarod.

Sokáig nézegette az írást, azután hirtelen felkiáltott:

– Ez latinul van, uram! Akasszanak fel, ha tévedek!

– Hát ha latinul van, akkor mondd meg, mi áll benne! – parancsolta a kalifa.

Szelim fordítani kezdett:

– Ember, ki ezt az írást megtalálod, adj hála Allahnak a kegyért, melyben részesített. Mert aki a szelencében levő porból szippant, és kimondja a varázsszót: Mutabor – olyan állattá változhatik, amilyenné akar, és megérti az állatok nyelvét is. Ha azután vissza akar térni emberi alakjába, hajoljon meg háromszor kelet felé, és mondja ki újra a varázsszót. De ha már egyszer állattá változtál, óvakodj; nehogyan elnevesd magad, mert egyszerűen elfelejtetted a varázsszót, és állat maradsz mindörökké.

Amikor a tudós Szelim befejezte, a kalifa arcán elragadtatás tükröződött. Megeskette a tudóst, hogy megőrzi a titkot, és egy szóval sem árulja el senkinek.

Azután egy szép új ruhát ajándékozott neki, és elbocsátotta. Majd a nagyvezírhez fordult:

– Ez aztán jó vásár volt, Manzor! Holnap reggel jöjj el hozzám. Kimegyünk együtt a rétekre, szippantunk egy keveset a szelencéből, azután meghallgatjuk, mit beszélnek az

állatok a levegőben, a vízben, az erdőben és a réten!

2

Másnap reggel Haszid kalifa alig végzett a reggelijével, máris megjelent nála a nagyvezír, hogy parancs szerint elkísérje sétaújtján. A kalifa övébe dugta a varázsporos szelencét, és visszaparancsolta kíséretét. Kettesben indultak útnak. Keresztülmentek a kalifa tágas kertjén, de hiába nézelődtek, nem láttak egyetlen állatot sem, és így nem lett volna értelme, hogy a varázslattal kísérletezzenek. Végül a nagyvezír azt ajánlotta, hogy folytassák útjukat egészen a tóig, ahol a gólyák ünnepélyes kelepelése mindig magára vonta a figyelmét.

A kalifa helyeselte az indítványt és nagyvezírrel a tó felé sietett. Amikor odaértek, egy gólyát pillantottak meg, amint nagy komolyan járkált fel és alá, békát keresgél, és időnként halkán kelepel.

Ugyanakkor észrevettek egy másik gólyát is, amely magasan lebegett a levegőben, és a tó felé közeledett.

– Szakállamba fogadok, legkegyelmesebb uram – mondta a nagyvezír –, hogy ez a két hosszú lábú most beszélgetni fog. Érdekes lenne meghallgatni. Mi lenne, ha gólyává változnánk?

– Okos beszéd! – felelte a kalifa. – De előbb gondoljuk át még egyszer, mit kell majd tennünk, hogy visszanyerjük emberi alakunkat! Háromszor meghajolni kelet felé, és ezt mondani: Mutabor. Akkor én megint kalifa leszek, te meg nagyvezír. De a világért se ne vessünk, különben végünk van!

Mialatt a kalifa így beszélt, a másik gólya már ott lebegett a fejük fölött, majd lassan leereszkedett a földre. A kalifa gyorsan elővette övéből a szelencét, jót szippantott belőle, azután a nagyvezír orra elé tartotta, ő is szippantott. Mindketten egyszerre kiáltották:

– Mutabor!

Ekkor a lábuk összezsugorodott, vékony lett és vörös, bugyogójuk csúf gólyalábbá, karjuk pedig szárnyá változott. Nyakuk kiugrott

a válluk közül, és ölnyi hosszúra nyúlt, szakálluk eltűnt, és testüket puha toll borította.

– Szép csőre van, nagyvezír úr! – szólalt meg hosszas csodálkozás után a kalifa. – A próféta szakállára, ilyen csodát még soha életemben nem láttam.

– Alázatosan köszönöm az elismerést – felelte a nagyvezír, miközben lehajolt –, de ha szabad megjegyznem, fenséged gólyának talán még szebb és méltóságteljesebb, mint kalifának. De kegyeskedjék odafáradni velem gólyatársainkhoz. Hallgassuk meg, mit kelepelnek, és próbáljuk ki, csakugyan értünk-e gólyául?

Eközben a másik gólya földet ért. Csőrével a lábát tisztogatta, megigazította tollazatát, és tarsa felé tartott. A két új gólya is szedte a lábát, hogy a közelükbe jusson; legnagyobb meglepetésükre a következő beszélgetést hallották:

– Jó reggelt, Nyakiglábné asszony! Már ilyen korán kint van a réten?

– Üdvözlöm, kedves Csőrkelep. Kedvem szottyant korán reggelizni. Nem parancsol egy fél gyikocskát vagy egy békacombocskát?

– Hálásan köszönöm, de valahogy ma nincs étvágyam. Egészen más okból jöttem ki a rétre. Apám vendégeket vár ma, és nekem kell táncolnom előttük. Azt hiszem, itt nyugodtan gyakorolhatok.

E szavakkal a fiatal gólyakisasszony kecsesen emelgetni kezdte hosszú lábait, és csodálatos mozdulatokkal föl és alá lejtett a réten. A kalifa és nagyvezíre álmélkodva bámult utána. Amikor Csőrkelep negédesen fél lábra állt, és szárnyait bájosan lebegtette hozzá, a két újdonsült gólya nem tudott tovább uralkodni magán: csőrükből ellenállhatatlan erővel tört ki a kacagás, és beletelt jó néhány perc, amíg abba tudták hagyni. Elsőnek a kalifa tért magához:

– Szakállamra mondom, jól mulattam! Ez minden pénzt megér! Kár, hogy kacagásunk elriasztotta ezeket az ostoba állatokat, különben még énekeltek is volna nekünk!

Hanem akkor a nagyvezírek eszébe jutott, hogy átalakulásuk alatt nem szabad nevetniük. Megijedt, és aggodalmát tüstént közölte a kalifával.

Nagy Bandó András

Széncinege

*Lám, az akác rügvet bontott,
árnyékot vet már a lomb.
Száz orgona kivirágzott,
mára elfogy mind a gond.
Így beszél a cinkenép:
ablakszárnyat nyitni kék!*

*Itt laknak a Pistiék,
emitt meg a Kittiék.
Ott lakmak a Krisztiék,
amott meg az Ildiék.
Én pedig csak bekiáltok,
s elmondom, hogy mire várok:
Pistiék! Kittiék! Krisztiék! Ildiék!
Ablakszárnyat nyitni kék!*

*Nézd, a tuja deresedik,
fagyok jönnek vészesen.
Fészke alja jegesedik,
nem megyek el télen sem.
Így beszél a cinkenép:
forró teát inni kék!*

*Itt fázna a Pistiék,
emitt meg a Kittiék.*

*Ott fázna a Krisztiék,
amott meg az Ildiék.
Én pedig csak bekiáltok,
s elmondom, hogy mire várok:
Pistiék! Kittiék! Krisztiék! Ildiék!
Forró teát inni kék!*

**Lengyel Anna, Óbecse,
Petőfi Sándor iskola, 5. b osztály**

**Nagy Bandó András
Ami a bögyünkben van
madarak verses
önvallomásai
gyerekeknek, szüleiknek
és nagyszüleiknek**

**Szamárfül Kiadó Kft.,
7677 Orfű, 2009**

Azért tetszett meg a verseskötet, mert vidáman mutatja be a madarakat, kis versekkel. Szép rajz van minden madárról. Ajánlom mindenkinek, mert játékosan tanulhat érdekes dolgokat a madarakról.

Kedves Olvasó Tanulók!

E heti versolvasónk **Lengyel Anna** ötödik osztályos óbecsei tanuló, akit egy szép „madaras” vers ragadott magával, s aki veletek ezt az élményét osztja meg mai rovatunkban. **Nagy Bandó András Széncinege** című verséről van szó. Érdemes figyelni az első asszociációinkra, megérzéseinkre. Nekem valamiért először nem Nemes Nagy Ágnes Lila fecske, Edgar Allan Poe A holló, vagy Móra Ferenc nagyon ismert verse, A cinege cipője, hanem egy német író, Wilhelm Hauff (1802–1827) **A gólyakalifa története** című meséje jutott eszembe a versolvasást követő pillanatokban.

Hauff rövid életű, ugyanakkor remek írója volt az európai kultúrának: mint Novalis, Shelley, vagy a magyar irodalomban Petőfi Sándor. Életének huszonöt éve alatt létrehozott életműve megkerülhetetlen jelentőségű. Sok más meséje mellett A gólyakalifa története azért különleges és egyedi élmény, mert eltér a korabeli európai mesehagyománytól. A meg-

szokottól eltérő módon hatnak ránk, a székely népmesehagyományon vagy a Grimm-mesék és -mondák világán nevelkedett közép-európai olvasókra. Wilhelm Hauff Württemberg történetét feldolgozó regényével tett szert ismertségre (mint Walter Scott az angolszász irodalomban a maga történelmi regényeivel), míg mesegyűjteményét 1826-ban jelentette meg. Nevelőként dolgozott Ernst Hügel családjában, s a Hügel család gyermekei számára kitalált meséit vetette papírra. Sajátosan szomorú végkifejlete életének, hogy saját gyermeke születése után alig egy hétre elragadta a kegyetlen halál.

1913-ban Babits Mihály Gólyakalifa címen a Nyugatban megjelent kisregénye az első freudi értelemben lélektaniséget megjelenítő modern regény. Igen nagy érdeklődést váltott ki. Csak nagyon távoli, elvont kapcsolatban lehet a Hauff-mesével: az én „megkettőződésének” élménye kapcsolja a két művet össze.

Lengyel Anna jutalma szorgalmáért és az irodalom iránt tanúsított érdeklődéséért egy szép könyv.

Jó olvasást!

Bence Erika

**Jegyzet Wilhelm Hauff
A gólyakalifa története
című meséjéhez**

A gonosz Mirza varázsló cselrel gólyává változtatja a bagdadi kalifát és nagyvezérét, akik ilyen állapotban kell, hogy végignézzék, hogyan szerzi meg Mirza vagyonukat és pozícióikat, majd hihetetlen kalandok és megpróbáltatások után mégis eszükbe jut a megváltó varázsszó: Mutabor!

E mese bevezető részeit olvashatjátok mai rovatunkban. Folytatásának – ha felkeltette a rovat érdeklődésüket – nézzetek utána!

Melyik a legjobb videoformátum? (3.)

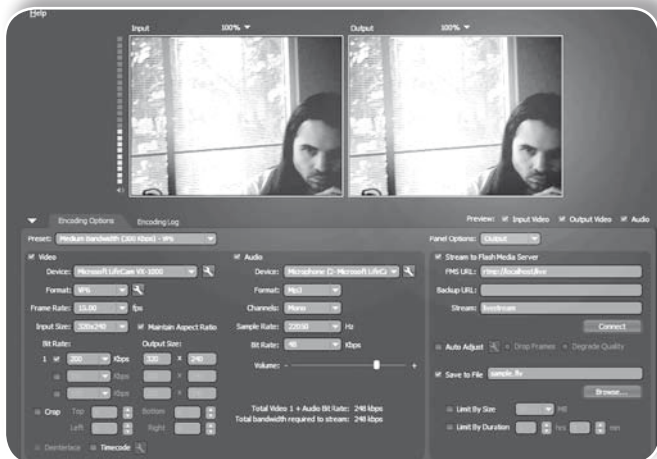
A Google a H.264 körüli bonyodalmak miatt bejelentette, hogy a Chrome böngészője a szabadalmakkal és szabadalmi vitákkal terhelt H.264 formátumot a jövőben nem fogja támogatni, csak a nyitott codec technológiákat. Erre már akkor számítani lehetett, amikor a Google megvásárolta az On2 céget, a VP8 codec fejlesztőjét, majd a technológia forráskódját is megnyitotta a fejlesztő közösség előtt WebM név alatt. A WebM technológia magában foglalja az Ogg Vorbis audiotömörítést és a Matroska .mkv csomagolást is, mindezt a korlátozó és bizonytalan szabadalmi környezet nélkül. A WebM nyílt forráskódú szabvány támogatói közé, a Chrome mellé máris felsorakozott a Firefox és az Opera. Egyszóval a HTML5 videó támogatása nemhogy leegyszerűsítette volna a webes fejlesztők életét, hanem még bonyolultabbá tette azt.

Aki a HTML5 körüli felfokozott várakozásban már temeti a Flash formátumot, az valószínűleg elhamarkodottan készül a halotti torra. Egy webfejlesztő számára még ma is a legkézenfekvőbb megoldás a Flash, mivel jelenleg még minden desktop-böngészőben a Flash videók a Flash plug-in segítségével formátumproblémák nélkül lejátszhatók. A desktop számítógépeknek még több mint 95 százalékára most is fel van telepítve a Flash plug-in. Hátránya, hogy az Apple mobil eszközei nem támogatják, és ezen eszközök népszerűsége kétségtelenül aláásta a Flash elterjedtségét.

A fentiek fényében a kérdésre feltett megnyugtató válasz, hogy nincs olyan formátum, amely mellett bárki bátran kiállhatna, az ideális tömörítési és csomagolási formátum, valamint bitrate-érték mindig attól függ, hogy a videót milyen célra készítjük, és hogyan akarjuk terjeszteni. Legvalószínűbb, hogy egyszerre több formátumban is célzerű elmenteni a videoprojektet, felkészülve arra, hogy azt a jövőben többször is át kell majd konvertálni más formátumokba.

Az Adobe Media Encoder

Mielőtt a fentiek miatt bárki nekiállna és bevásárolna a videokonvertáló szoftverekből, figyelmeztetnünk kell, hogy ne tegye. A legtöbb konvertáló szoftver csak korlátozott input és output formátumot támogat (pl. AVI to MPEG, vagy MPEG to iPad), így nagyon korlátozott a használhatóságuk, és nem sok betekintést engednek abba, hogy a videót milyen tömörítési eljárással konvertálják. Mivel a legtöbb jó minőségű codec után licenclíjat is kell fizetni, ne csodálkozzunk, hogyha az eredmény alatta marad az elvárásainknak. Megoldást jelenthet például az Adobe Media Encoder, amely számos tömörítési eljárást (codec) és csomagolást tartalmaz, attól függően, hogy melyik Adobe szoftverrel telepítettük. A 30 napos kipróbálási verzió codec-készlete a legkorlátozottabb, mivel a licenclíjas kodekeket (pl. MPEG formátumok) nem tartalmazza.

Az Adobe Media Encoder nagy előnye, hogy Premiere Pro és After Effects projekteket közvetlenül is be tud olvasni, így a különböző formátumú videókat a forrásanyagokból készíthetjük, elkerülve ezzel a formátumok közötti konverzióból adódó problémákat és minőségvesztést. A szoftver felhasználói felülete letisztult, ha tisztában vagyunk a fenti formátumokkal, akkor nem is szorul különösebb magyarázatra. A konvertálni tervezett videókat a bal felső sarokban található (+) plusz jellel nyithatjuk meg, amely azután a felső munkaterületre kerül.

Az Adobe Media Encoder kielemezti a videót, és a megfelelő formátumait (csomagolás, bitrate, codec, felbontás, audiotömörítés stb.) meg is jeleníti. A felső munkaterületen található a betöltött videók, itt állíthatjuk be a konvertálás formátumait a legkisebb részletbe menően, a középső területen az éppen konvertált videó jelenik meg, míg az alsó harmadban annak a kiválasztott könyvtárnak a tartalma, ahova egy videót bemásolva a konverzió automatikusan elindul (Watch folder).

Minket a formátumok beállítása miatt a felső harmad érdekel. A betöltött videó sorában az első legördülő menüben választhatjuk ki a videó csomagolásának a formátumát. Hogy a listában hány formátum jelenik meg, az attól függ, hogy melyek vannak telepítve a számítógépünkre. A csomagolás formátumának kiválasztása után annak neve megjelenik a sorban. (Ne zavarjon meg bennünket, ha a legördülő menüben a videoformátumok mellett, kép- és audioformátumok is szerepelnek, az Adobe Media Encoder képes kép- és audioformátumok konvertálására is.)

Hogy mi van a csomagoláson belül, azt a csomagolás nevére kattintva állíthatjuk be. Ekkor megjelenik egy párbeszéd ablak, amelyben az export formátumot a legapróbb részletig beállíthatjuk.

Amint egy beállítással elégedettek vagyunk, és azt a jövőben ismételen fel szeretnénk használni, akkor azokat profilkba el is menthetjük. Az Adobe Media Encoder egyébként több tucat előre beállított profil tartalmaz, a leggyakrabban előforduló transzkódolási feladatokra, pl. egy videó konvertálása iPad vagy iPhone készülékekre, vagy a YouTube videoportálra való feltöltéshez, vagy a legbanálisabb DVD-írásához.

Amint a beállítással elégedettek vagyunk, a jobb felső sarokban lévő ikonra kattintva elindíthatjuk a konvertálást, amely egy előnézeti ablakban meg is jelenik.

Az Adobe Media Encoder egy nagyon összetett alkalmazás, amely lehetővé teszi, hogy gyakorlatilag bármilyen kép, hang vagy videoanyagot más formátumra konvertáljunk, a cikk terjedelme sajnos nem teszi lehetővé, hogy részletesebben foglalkozzunk vele. Aki mélyebben bele akarja ásni magát a témába, annak (magyar nyelven) az Adobe hivatalos magyarországi közösségi portálját tudjuk ajánlani: <http://www.kreativfolio.hu/>.

(A cikknek vége, de a formátumháborúnak soha!)

HOROSZKÓP

KOS

Bármilyen lehetetlennek tűnő követelésekkel találkozol, mindent meg tudsz oldani. A nagyobb feladatokat bontsd apróbb részekre, és lépésről lépésre oldd meg őket! Légy óvatos a közlekedésben! A kisebb balesetek a türelmetlenségből történnek, gyakorolj egy kis önuralmat!

BIKA

Bármilyen problémával is nézel szembe, egész biztos, hogy nem fog sikerülni egyedül. Ne zárkózz be, hiszen rengeteg ember van, aki a segítségére lesz! Most a határozottságra van szükség.

IKREK

Döcögős útszakasznak nézel elébe. Te szeretsz a jól bevált, kitépott úton haladni, viszont egy-két ismerősödnék ez nem annyira tetszik. Tele vagy ambícióval, s ezt észre is veszi valaki, aki a szárnyai alá vesz téged. A pártfogó iránt maximális tiszteletet érzel.

RÁK

Sugárzó melegségeddel mindenkit a közeledben tartasz a héten. Pozitív energiáid nemcsak rád, de társaidra is jó hatással vannak. Bármit könnyedén megoldasz. Tartsd magad távol a vitaközö ismerősöktől. Nem ők a megfelelő emberek, akiknek beszélhetsz a szerelmi csalódásodról.

OROSZLÁN

A kelletténél sokkal jobban stresszelsz valami miatt. Tegyé meg mindent annak érdekében, hogy megnyugodj. Végül is mi a legrosszabb, ami bekövetkezhet? Egy izgalmas, új barátság veszi kezdetét. Úgy érzed, mintha egy régi kívánságod teljesült volna ezzel.

SZÜZ

Akármilyen jó is a hangulat az osztályközösségben, figyelj oda, nehogy megbánts valakit egy megdöntetlen beszólással. Sokat tanulsz az emberekről a héten. Bármennyire is vonzóznak tűnik egy illető, akivel most találkozol, mégis leszel olyan bölcs, és nem fogsz hozzá túl közel kerülni. Ez a személy igen érzékeny hozzád képest.

MÉRLEG

Felelősségteljes vagy és kitartó, de ez nem azt jelenti, hogy a végtelen az energiád. Muszáj beiktatnod néha kényszerpihenőket, ha nem akarsz kidőlni! Ne akard mindig letörölni mások arcáról az összes könnyet! Hamarosan bele fogsz unni a szívfájdító történetekbe, és elegendő lesz az együttérzésből is.

SKORPIÓ

Bár olyan lelkes vagy, hogy szíved szerint azonnal cselekednél, okosabb lenne még egyszer átgondolni a dolgokat. Később könnyen megbánhatod az elhamarkodott döntéseket. Új emberekkel fogsz találkozni, sőt egy régi ismerőssel is, akivel már régóta nem tartod a kapcsolatot.

NYILAS

Ha segítségre van szükséged, el kell beszélgetned a tanárral vagy a szüleiddel. Okos ötleteid vannak, amelyeket ki is nyilatkoztatsz. Nem csoda, hogy egyre nő a népszerűséged. Ne tegyé megdöntetlen ígéreteket, valakit nagyon megbánthatsz velük!

BAK

Rengeteg energiád van – igazából a kelletténél kicsit több is. Kösd le magad a lehető legjobban, különben az emberek agyára fogsz menni. Nem szereted kimutatni az érzelmeidet, de a párod szeretné, ha mindenki megtudná, milyen jól halad kettőtök között a kapcsolat. Te ettől egy kicsit elbizonytalanodsz.

VÍZÖNTŐ

Olyan pontosan és hatékonyan végzed a munkád, mint egy gép. Ne lepődj meg, ha páran a segítségéért kérik. Inkább legyé jószívú! A személyes vonzerődnek hála, olyan barátid vannak, akik bármit megtennének érted. Szervezel egy meglepetéspartit valakinek, aki nagyon boldog lesz, hogy gondoltál rá.

HALAK

Rengeteg inspiráció ér a héten. Tarts magadnál tollat, papírt, hogy le tud írni a jobbnál jobb ötleteidet! A megvalósítás viszont még várat magára. A héten érdemes alaposan kiértékelned minden lehetőséget, mert ami aranybányának tűnik, arról néhány hét után kiderülhet, hogy zsákutca.

Kevés pénzből csinosan

Nem mindenki engedheti meg magának, hogy drága, márkás ruhákat és termékeket vegyen. Nem kell elkeseredned neked sem: adunk pár olcsó, de praktikus ötletet!

Öltözködés

Egyedi ruhák a turkálóból

Sokan nem mernek a turkálóba, Second Hand boltokba menni mondván, hogy az nagyon ciki. Pedig időnként igazi kincseket talál az ember, ha alaposan körülnéz. Persze a minőség nem mindig jó, és valóban kell némi szerencse is, hogy a saját méretedben találj neked való ruhát. Ha otthon kimosod, esetleg kicsit átvarrod, egyedi darabbal büszkélkedhetsz majd.

Alakítsd át!

Nem kell feltétlenül megválnod a kedvenc ruhadarabodtól csak azért, mert kicsit divatjamúlt, vagy kezd tönkremenni. Bíz a fantáziádban, és váltsd valóra a terveidet!

Ha pl. kiszakadt a kedvenc pólód, szerezz be néhány anyagdarabot vagy színes foltot, mintát, és varrd rá. Ne csak a lyukra tegyél,

hanem máshova is, így nem lesz feltűnő! A kiegészítőket is csinálhatod magad. A kézműves boltokban nemcsak apró gyöngyöket vehetsz, hanem egész nagyokat is. Ezekből pedig igazán klassz, színes bizsukat készíthetsz magadnak.

Érdeklődj a rokonoknál!

A tervezők újra és újra visszanyúlnak a korábbi trendekhez. Könnyen lehet, hogy az áhított felsőd ott lapul anyukád régi ruhadarabjai között. Ha van idősebb nővéred vagy lány unokatesód, érdeklődj náluk is!

Szépségápolás

Szép frizura

A szép frizura nem kerül sokba. Nem muszáj háromhavonta fodrászhoz járnod, hogy az elvékonyodott hajszálakat levágasd. Ha egy jó, könnyen kezelhető fazont vágatsz magadnak, akkor elegendő félévente egy kis igazításra elmenned. Háromhavonta pedig te magad vagy anyukád is levághatja a töredeztett hajvégeket.

Ahelyett, hogy ezeket adná ki a hajpakoló-sokért, készítsd el őket otthon! Ugyanolyan ha-

tásosak a házi készítésű pakolások, mint a boltban kaphatók, és jóval olcsóbban megúszod.

Ápolt körömök

Az ápolt körömök hozzátartoznak a szalonképes megjelenéshez. Nem kell hosszúaknak és festetteknek lenniük ahhoz, hogy szépek legyenek, de a koszos, rágott, töredeztett körömök ellen feltétlenül tenned kell.

Célszerű venni egy jó minőségű körömrészelőt. Segítségével tisztán tarthatod a körmeidet, és bármikor meg is igazíthatod őket, ha szükségesnek látod. Tápláló körömlakkokat már olcsón kaphatsz, és sokáig elegendőek. Más dolgod nincs is, mint venni egy tápláló kézkrémet, hogy puha bőröd és erős körmeid legyenek.

Nincs olyan ember, aki ne szeretne kicsit püsmogni a környezetében lévőkről. Ez így rendjén is van, hiszen a mindennapi társas élet velejárója, hogy ejtünk néhány szót a barátainkról, osztálytársainkról. Ez még nem tekinthető pletykának, csupán véleménynyilvánítás. De amikor a néhány szó áthajlik a másik hibáinak felnagyításába, a történetek megmásításába, az bizony már pletyka.

Mit tekintünk pletykának?

Sokan gondolják, hogy egy másik ember kibeszélése, kielemezése és az általa mesélt történetek elmondása már pletykának tekinthető, de ez nem egészen így van. Pletyka a valóság elferdítése, történetek, tulajdonságok, események a valóságnak nem megfelelő módon történő előadása, továbbadása.

Ne pletykálj!

Biztosan veled is előfordult már, hogy szeretted volna egy kicsit magadra vonni a figyelmet, ezért előálltál egy hangzatos és némileg kiszínezett történettel. Ezzel persze elérted, hogy ideig-óráig rád figyeljenek, de azzal minden bizonnyal te is tisztában vagy, hogy az „áldozatnak” már közel sem volt ilyen kellemes a visszahallott történet. Ha valaki annyira megbízott benned, hogy

Pletykák

elmondta egy titkát neked, ne élj vissza vele! Egyszer úgys kiderül az igazság, aztán jöhet a mentegezőzés, tagadás, bocsánatkérés. Ezek után pedig ne várd, hogy bárki is megbízzon benned!

„Segítség! Megőrülök a pletykák miatt!”

Ha te vagy az, aki a pletykák célpontjává vált, először is ki kell derítened, mi terjeng rólad. Legyél higgadt, ne lássák, hogy mindez nagyon idegesít, hiszen ezzel csak ösztönözöd a pletykálkodni vágyókat.

Ha biztosan tudod, hogy ki indította el a pletykát, vonulj félre, és beszéljess el vele! Kérd meg, hogy hozza helyre, amit elrontott és vallja be, hogy nem igaz, amit állít.

Arra ugyan nincs garancia, hogy ezt meg is teszi, ám ha mégis, akkor jöhet a B terv.

Hívd össze a pletykálkodó társaságot, és kérd meg őket, hogy szemtől szembe meséljék el, amit oly szívesen terjesztenek rólad. Ha nem merik, akkor maguk is jól tudják, hogy a pletykának nincs valóság-alapja, csupán egy jó móka volt. Ha mégis elmondják, bátran szólj rájuk félvállról, hogy ez neked semmilyen kellemetlenséget nem okoz, és sajnálsz őket, hogy olyan unalmas

az életük, hogy ennyi idejük van veled foglalkozni. Egy frappáns beszólás után biztos lehetsz benne, hogy tágra nyílt szemekkel néznek majd rád.

Hidd el, nem attól lesz egy történet érdekes, hogy abba különféle extrém dolgokat szősz bele. Nem így kell mások figyelmét megszerezni, és nem így kell az ellenségünkön bosszút állni! Persze vedd figyelembe azt is, hogy minden csoda csak három napig tart! Ha tehát rólad megy a sztorizgatás, akkor annak úgys hamar vége szakad, főleg, ha rádöbbennek az emberek, hogy nincs valóságalapja.

Szünidei élmények

A szünetben elmentem egy hétre a rokonokhoz, akik Törökbecsén laknak.

Vártam az indulás pillanatát, mert tudtam, hogy nem mindennapi esemény fog történni. Marika néniék állattenyésztéssel foglalkoznak. Megígérték, ha jó lesznek, megengedik, hogy az istállóban legyek a borjú születésekor. Egyik reggel az unokatesóm korábban kelt, és engem is gyorsan felébresztett:

– Kriszti, gyөрünk, nemsokára meg-születik a boci!

Felöltöztem, és kirohantam az udvarra. A gazdasági épület felől hangoztat hallottam. Kinyitottam a nagy ajtót. Nagy sürgés-forgás volt a tehén körül. Odamentem. A szalmán feküdt a fekete-fehér színű boci, reszketett, anyukája nyaldosta. Marika néni elmondta, hogy később megsimogathatom. Az idő lassan múlt. A konyhában reggelizeztünk, majd a szobában játszottunk. Délután ismét kimentem megnézni a bocit. Nevet adtunk neki. A Palika névre esett a választás. Palika szépen állt, jó érzés volt simogatni. Várta a tejet. Marika néni megmutatta, hogy kell üvegből itatni. Kicsit féltem, de megittam. Másnap már bátran végeztem a megbízást. A látogatás ideje lassan lejárt.

Szomorúan búcsúztam el Palikától, de örültem, hogy megtanultam etetni a bocit.

**Rama Krisztina, 5. osztály,
Samu Mihály iskola, Óbecse**

Egy nap a barátommal, Lb-vel, egymás között így hívtuk egymást, elhatároztuk, hogy egy csatát fogunk eljátszani.

Hozzá is láttunk a harci fegyverek elkészítéséhez. A barátom az íjat, én pedig a nyilatkat faragtam. Amikor meglett, amire szükségünk volt, a Bara felé indultunk. A gyékény és a nád igen magas volt, ki se látszottunk belőle. Lassan haladtunk a nádas közepe felé, mikor megcsörrent mellettünk valami. Megálltunk, és füleltünk. A pajtím intett, hogy induljunk. Alig két lépésre tölünk megint megcsörrent a nád, és abban a pillanatban nagy rikácsolás hallatszott. A cimborám futni kezdett, én meg utána.

– Ez egy fácán volt! – kiáltotta.

Megijedt tőlünk, mi pedig tőle. Kacagva indultunk haza, de megfogadtuk, hogy nem mondjuk el senkinek, mi történt, maradjon a mi titkunk.

Számomra ez volt a legemlékeztetesebb nap a szünidőben.

**Szabó Balázs, 5. b osztály,
Samu Mihály iskola, Óbecse**

A barátom meghívott a tatájához, aki szálláson él. Ennek a hírnek nagyon megörültem.

Mikor megérkeztünk, az volt az első, hogy megnézzük a kicsikót, aki néhány napja született. Egy kicsit félnék volt, de gyorsan megbarátkozott velünk. Kezdetben csak simogattuk, később már szénával csalogattuk el az anyjától. Amerre csak mentünk, mindig a lábunk mellett ugrádozott. Később bevezettük a mamájához. A barátom mamája hívott bennünket ebédelni, és ahogy kifelé tartottam az istállóból, láttam, hogy egy kiskecske mozdulatlanul fekszik a szalmában. Megijedtem, és kiabálni kezdtem. A barátom és a tatája rohantak hozzám, azt gondolták, hogy velem történt valami. Mikor megpillantották a kiskecskét, elkezdtek nevetni.

– Az csak egy játékkecske! – mondta a barátom, aki már a hasát fogta.

Nekem ez volt a legjobb szünidei élményem. Remélem, ha legközelebb állatot látok, alaposabban megnézem.

**Pakai Ricsárd, 5. b osztály,
Samu Mihály iskola, Óbecse**

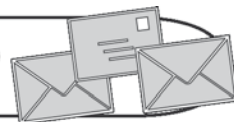
A szünidőt minden diák várja, ha téli, ha nyári, megvan a varázsa. A téli szünetet szeretjük, mert esik a hó, szánkózunk, hóembert építünk. Sajnos, ez az ideje nem így sikerült. Még a karácsony és az újévvárás sem volt az igazi, mert elmaradt a hótakaró.

Egyik nap álltam az ablak előtt, de semmi sem történt. Aztán megérkeztek az unokatestvéreim a messzi távolból, és elkezdődött a kalandok sora. Borzasztóan félnek a kutyámtól, aki egy barátkozó, játékos labrador. Az igaz, amikor két lábra áll, magasabb, mint az idősebb unokatesóm, lehet, hogy ezért tartanak tőle. Egyik nap anyu kiengedte a kutyát a ketrecéből, és elfelejtett szólítani. A rokonnal egész délelőtt rohángáltunk, rosszak voltunk. A szüleim kizavartak bennünket az udvarra. Azt nem vettük észre, hogy Ari, a kutyám, aki be szeretett volna szállni a játékba, hátulról ráugrott az unokatesómra. A fiú elesett. Hatalmas csönd lett, majd ő szörnyű sivalkodásba tört ki. Jót nevettem, a kutyá meg úgy örült, hogy akadt játszótárs.

Amikor eszembe jut ez a történet, mosolygok rajta, de szegény unokatesóm azóta sem tudott megbarátkozni a kutyámmal.

**Mák Emese, 5. a osztály,
Samu Mihály iskola, Óbecse**

MIZUJS?

Izgalmas hétvége

Február utolsó hétvégéjén anyuval egy utazást tettünk. Azzal viccelődtünk, hogy beutaztuk egész Bácskát. Először Doroszló és Hódtság érintésével Újvidékre utaztunk. Itt igaz, hogy három órát vártam anyu szobájában, amíg megtartotta az óráit, de utána jutalmul elmehettem vele a Forum Kiadóba, ahol láttam, hogy szerkesztik a könyveket és a folyóiratokat. És a Jó Pajtás szerkesztőségébe is bekukantottam. Utána volt az igazi jutalom, mert a McDonald'sba is elmentünk, ahol már voltam, és tudom, hogy jól érezzük magunkat, habár most látom, hogy átalakították. Újvidékről egy sofőr bácsi Szabadkára vitt bennünket, ahol egy könyvbemutatón vettünk részt a könyvtárban. Anyu beszélt a Létünk folyóiratról és a láthatatlan változat c. könyvről, én pedig a közönség soraiban ültem. Kérdezni is akartam, de nem mertem. Ott maradtunk Szabadkán, és másnap amíg anyu elfoglalt volt, Juci nenéval, anyu testvérével sétálni mentünk a városközpontba. Egy olyan tolltartót vettem,

amire már régen vágytam, és itt is voltam a McDonald'sban, és így összehasonlítottam a kettőt. De a harmadik nap is érdekes dolog történt velem: Emese néninél és Laci bácsinál vendégeskedtünk, akiknek banyakemencéjük van, és Emese néni elkészítette a lisztet meg ami kell, hogy kenyeret süssünk. Én még sose láttam, hogy sütik a kenyeret, de most dagasztottam is, meg gyúrta. Piramis alakúra csináltam. De végül kerek lett.

**Zámbó Illés, 4. osztály
József Attila iskola,
Bácskertes**

Ada, Cseh Károly iskola

A házi olvasmányunk A Pál utcai fiúk. Molnár Ferenc írta. Egyik magyarórán megnéztük a filmváltozatát, ami egyáltalán nem olyan volt, mint a könyvben leírt történet. – **Szelemba Aleksandra, 6. b osztály**

Óbecse, Samu Mihály iskola

2011. december 17-én Újvidéken tartották meg a Gion Nándor olvasási verseny tartományi döntőjét, ahol iskolánk tanulói, Tallós Trisztán, Kerepes Izabella és Magyar Zsófia hetedikes tanulók harmadik helyezést értek el.

2012. február 26-án került sor a községi fizikaversenyre. Rajslí Áron hetedikes tanulónk első helyezett lett. – **Szőke Karolina**

Kisorosz, Gligorije Popov iskola

2012. február elején iskolánkból hárman részt vettünk a Sajó Károly Kárpát-medencei Környezetvédelmi Verseny iskolai, azaz első fordulójában. Ez a három tanuló: Talpai Szindarella 7. osztályos, Nyári Evelin 8. osztályos, és én, Berta Márta 7. osztályos. A verseny három fordulóból áll. Nagyon izgultunk a verseny miatt, mert még nem vettünk részt ilyen vetélkedőn. A Természetbúvár című folyóiratból kaptunk egy anyagrészt, amit meg kellett tanulni. Persze még önállóan is hozzátanultunk. A teszt megírása után úgy éreztük, hogy mindent megtettünk a továbbjutás érdekében. Nagy örömmel, továbbjutottunk a második fordulóba. A harmadik iskola csapata közül az 5. helyezést értük el. Most a következő kihívásra készülünk. – **Berta Márta, 7.2 osztály**

Mennyire vagy magabiztos?

Van, akinek az önbecsülése stabil lábakon áll, de van olyan is, akit egy jó szándékú kritika is könnyen kibillent lelki egyensúlyából. Ez a teszt segít eldönteni, hogy melyik kategóriába tartozol, és tippeket is kaphatsz, hogyan erősítheted az önbizalmad. Fontos, hogy ne gondolkodj sokat a válaszokon. Válaszolj a kérdésekre igennel (3 pont), néha (2 pont) vagy nemmel (1 pont). Miután kitöltötted a tesztet, add össze a pontszámaidat, és olvasd el az értékelést!

1. Nehéz helyzetekben is nyugodt és higgadt maradsz?
2. A kivitelezhető dolgokra koncentrálsz, és kerülöd a haszontalan töprengést?
3. Úgy osztod be a munkádat, hogy átlásd a menetét?
4. A nagyobb feladatokat kis lépésekre osztod fel, így mindig van sikerélményed?
5. Meg tudod magadnak bocsátani a hibáidat, hiszen a hibákból sokat lehet tanulni?
6. Jól viseled a kritikát, mert az csupán egy vélemény?
7. Könnyen alkalmazkodsz az új helyzethez?
8. Könnyen beszélsz a sikereidről és jó tulajdonságaidról?
9. Kész vagy energiát fektetni céljaid elérésébe?
10. Más véleményekkel szemben is kiállsz elképzeléseid mellett?
11. Általában jó a kedved és pozitív az életfelfogásod?
12. Tisztában vagy a képességeiddel?
13. A napi kötelességeiden túl mindig figyelmet fordítasz az egészségedre?
14. Vállalod, hogy vannak korlátaid, és nem tudsz mindent?
15. Könnyen kikapcsolsz és jól tudsz lazítani?

19 pont alatt:

Az önbizalmad nem túl fejlett, minden apróság is könnyen kibillent az egyensúlyodból, és hajlamos vagy arra, hogy túlreagáld a dolgokat. Sokat töprengesz, sanyargatod magad, mindig tökéletesen meg akarsz felelni, ezért gyakran leértékeled a képességeidet. Nagyon félsz a visszautasítástól és a kritikától, így inkább hallgatsz, mint hogy véleményt nyilvánítanál. Ez az elfojtás viszont belső konfliktusokhoz és gyors hangulatváltozáshoz vezet. Így nem csoda, ha a családot, barátaid nem tudják, hányadán állnak veled. Mindez nem hangzik túl jól, de ne add fel, hiszen minden képességed és lehetőség megvan arra, hogy megteremtsd a belső egyensúlyt. Csak egy kis időre és energiára van szükséged, hogy kidolgozd a pozitív viselkedési mintákat. Megtanulható, hogyan bízz jobban saját magadban, elfogadd magad, és hogyan reagálj a külső történésekre.

Értékelés

19–33 pontig:

Az önbizalmad és lelki stabilitásod átlagosan fejlett. A legtöbb hétköznapi, nehéz helyzetre higgadtan reagálsz. Meg tudod védeni a véleményed, elfogadod a hibáidat, és jól bánsz a kritikával is. De akad néhány olyan terület, ahol bizonytalan vagy. Valahányszor idegesen reagálsz, az mindig az önbizalomhiány jele. Gondolkozz el azon, hogy milyen tulajdonságodat nem sikerül elfogadnod. Mire van szükséged, hogy erősítsd az önbizalmad? Képzeld el, hogy ezeket a helyzeteket hogyan oldanád meg. Minél erősebb a képzeleted, annál jobban működik majd a valóságban is. Fejlett önbizalommal és belső nyugalommal a szerelemben is sikeres lehetsz.

34 pont fölött:

Sikerednek kulcsa az önbizalmadban rejlik. Megingathatatlan és kiegyensúlyozott vagy, jól megbírkózol minden nehézséggel. A krízishelyzetekre nyugodtan reagálsz, mindig mindent szemmel tartasz. Tisztában vagy a korlátaiddal, és van bátorságod, hogy beszélj az érdemeidről és az erősségedről. Jól viseled a kritikát, a társaid olyan személynek tekintenek, akivel konstruktív beszélgetéseket lehet folytatni, hiszen mindig nyíltan kifejezed a véleményed. Egészséges öszszhangban élsz feszültség és lazítás között. Ha meg tudod tartani ezt a pozitív beállítottságot, akkor minden kihívást könnyen meg tudsz oldani.

„Kedves Bizalmas sorok!

Van egy fiú, akit az interneten keresztül ismertem meg. Sokat beszélgettünk. Rájöttünk, hogy szerelmesek vagyunk egymásba, még ha soha nem is találkoztunk. Néhány napra el kellett utaznom a nagyimhoz, ahol nincs kompi meg internet. Amikor visszajöttem, és jelentkeztem neki, azt írta, hogy már nem is tudja, mit érez. Erre én azt ajánlottam neki, hogy találkozzunk személyesen is, vagy adja meg a telefonszámát, de hímez-hámoz, a mai napig nem kaptam konkrét választ. Úgy érzem, hogy csak szórakozik velem, nem gondolja komolyan. Mit tegyek? Kérek, segíts!

Chat girl”

Válasz:

Kedves Chat girl!

Az eddig tapasztaltakból nyugodtan levonhatod a következtést, hogy a csetelés nem a legjobb ismerkedési mód. Jó dolog, de csak egy bizonyos szintig. Nemelegyszer hallhattál az interneten rejtőzködő veszélyekről. Azt hiszem, mindenféle arc, hang és más ismérv jelenléte nélkül nem is mondhatjuk, hogy igazából ismerjük a másikat. Ismeretlenül szerelmet vallani PC-n meg egyenesen helytelen, a rengeteg buktató miatt. Hogy a fiú dolgai nem egészen tiszták, bizonyítja a tény, hogy nem akarja, hogy többet megtudj róla, mint amit a számítógép billentyűzete mögé rejtőzve közölni akar veled. Ki tudja, ki is ült valószínűleg a gép mellett? Biztos, hogy nem gondolta komolyan, jól szórakozott, amíg levelezett veled. Ennyi. Nem mondom, hogy ne ismerkedj továbbra is ilyen módon, de azt biztosan állíthatom, hogy így szerelmet ne vallj senkinek se. És persze legyen nagyon óvatos, ha mégis találkozol a levelezőtársaddal. Alapvető szabály, hogy a találkára sose menj egyedül, és közöld a családod valamelyik felnőtt tagjával, hogy hova mentél. Ami a legjobb lenne, ha kikapcsolnád a számítógépedet, felhúznád a kedvenc lábbelidet, és a barátnőiddel elmennétek sétálni, vagy a környezetekben élő társaidal többet barátkoznál. Az ismerősök körét meg bővítheted úgy is, hogy beiratkozol valamilyen sportra, táncrea, a színjátszó csoportba, a közéletben lévő művelődési egyesület vagy központ valamelyik szakcsoportjába. Biztos, hogy nem egy nagyon kedves ismerős, barát kerül majd hozzád közelebb.

„Kedves Bizalmas!

Van az iskolában egy nagyon menő srác, aki nagyon tetszik, és úgy látszik, én is tetszem neki. Nagyon sok csajjal járt már, mondhatom, egy kicsit csapongó. Hogyan közeledjek felé, és ha esetleg járnék vele, hogyan fogjam vissza, mit tegyek, hogy megváltozzon. Kérek, adj tanácsot!

A+B”

Válasz:

Kedves Tanácskérő!

Azt hiszem, hogy jól meg kell gondolnod, hogy egyáltalán kezdesz-e egy ilyen fiúval. Rossz dolog, ha egy kapcsolatba úgy megyünk bele, hogy a másikat változtatni akarjuk, és azon kell dolgozni, hogy „visszafogjunk” valakit. Ha te nem vagy csapongó fajta, akkor nehezen tudod majd elviselni, tolerálni a másik viselkedését. Ha mindenáron járn szerethnél ezzel a fiúval, vagy elfogadod olyannak amilyen, csapongónak, vagy nagyon gyorsan rájössz, hogy ha menni akar, úgysem tudod megállítani. Hagyni kell, hogy menjen. Mert a tiltott gyümölcs a legédeesebb. Sőt biztatni kell, hogy menjen, amin biztosan meg fog lepődni. Én azonban nem sok jót látok a számodra ebben a kapcsolatban.

„Kedves Bizi!

Nemrégiben szakítottam a fiúmmal, de én még mindig nagyon szeretem. Egy szülinapon jöttünk össze. Nagyon jó volt vele, egészen a második hétig, amikor szakítottunk. Próbáltunk beszélgetni, de nagyon összevesztünk, és én lekevertem neki egy pofont. Egy kicsit később bocsánatot kértünk egymástól. Nagyon bánom, hogy így viselkedtem. Nemrégiben elhívott sétálni, felmentünk hozzá megnézni a kedvenc filmemet. Megcsókolt. Amíg együtt voltunk, kibökte, hogy van új csaja, és most éppen velem csalja meg. És nagyon jól érzi magát velem. Összeszedtem magam, és sírva hazamentem. Nem tudom, hogyan tovább! Kérek, segíts! Mit tegyek???

Pofon”

Válasz:

Kedves Pofon!

Azt hiszem, nem vagy egyedüli, aki, amikor dühös és felindult, lendül a keze és üt. Ez sokszor (még a szülőknél is) a tehetetlenség jele, de nem elfogadható viselkedés. Jó, hogy bocsánatot kértetek egymástól. Ami nem jó, az az a tény, hogy a fiú megcsalja a barátnőjét, és ezt még szórakoztatónak is találja. Milyen sorsa lesz a következő lánynak, akivel járn fog?! Gondolkodj el ezen. Valószínű, hogy nem szereti az új barátnőjét, ám ez még nem ürügy, hogy valaki tisztességtelenül viselkedjen. Arra gondold, hogy mi lesz, ha ugyanezt holnap veled teszi meg. Ne bonyolódj vele futó kalandba. Ha folytatjátok, akkor hagyd, hogy ő udvaroljon neked, dolgozzon azon, hogy ő hódítson meg téged, és ne te „kapjad vissza őt”, ahogy ezt mondani szokták. Ha mégis úgy hozza a sors, hogy újra járn fogsz vele, beszéljétek meg a dolgokat: pl., hogy mielőtt újakezdenétek, zárja le az előző kapcsolatát. De azon is el kell gondolkodnod még egyszer, hogy miért is vesztetek össze olyan csúnyán, és érdemes-e újakezdeni egy ilyen kapcsolatot.

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy hatodikos lány vagyok. Van egy 8. osztályos fiú, aki eléggé rámenősen viselkedik velem. Egyszerűen odajött hozzám, amikor senki sem látta, és megfogdosott. Én akkor zavarban voltam, nem tudtam mit csináljak. Hagytam. Időközben rájöttem, hogy nekem nagyon tetszik ez a fiú. Biztos, hogy akart tőlem valamit. Nem merek vele beszélni, félek, hogy reagálna. Ha ki nevetne, belehalnék. Mit tegyek? Segíts!

Milike”

Válasz:

Kedves Milike!

Tudnod kell, hogy ez a fiú egy erőszakoskodó. Csúnya és végtelenül tisztetlenség odamenni egy ismeretlen lányhoz (még ha találkoztok is az iskolában), és lerohanni. Amit ő tett, abban nincs egy fikarcnyi udvarlási szándék sem. Még gondolkodnod sem kellene erről. Szomorú dolog, ha a fiú úgy tartja, hogy ilyen módon kell a lányokhoz közeledni, így kell kezdeményezni. Többre kell magadat tartanod, minthogy megengedd, hogy bárki így hozzád érjen. Legközelebb, ha újra próbálkozik, határozottan utasítsd el. Kérd ki magadnak, hogy senki sem próbáljon ilyen erőszakosan viselkedni veled. A figyelmedet és az érzelmeidet pedig olyan fiúkra irányítsd, akik ezt megérdemlik. Ez a fiú ezt nem érdemli meg.

Tavaszi mese

Szellőcske a tengerentúlról jött: együtt szállt a felhőkkel. A hosszú úton barátságot is kötöttek egymással, és sok mindenről elbeszélgettek.

– Én megöntözöm a göröngyös földet – mondta a felhő. – Várnak is már az emberek.

– Hát még engem! – dicsekedett a kis Szellőcske. – Nagy öröm az én érkezésem. Mert én üzenetet hozok a fecskéktől meg a gólyáktól!

Így beszélgetve röpködtek át a hegyeket, völgyeket. Mikor az első faluhoz érkeztek, elbúcsúztak egymástól.

– Ki-ki a maga dolgára – mondta a felhő méltóságteljesen, s már suhant is a mezők felé.

– Sok szerencsét! – kiáltott utána Szellőcske.

Amint egyedül maradt, elgondolkozott: kihez is menjen előbb? Az ereszaljához vagy a kéményhez? Mert a gólya is, a fecske is megígértette vele, hogy az ő otthonát keresi fel előbb. Míg így töprengett, egyszerre csak egy kéményt vett észre.

Ha már itt vagyok a kéménynél – gondolta magában –, hozzá megyek hamarabb.

Oda is szállt tüstént. Szép jó reggelt kívánt, s elmesélte, milyen messziről jött, s hogy üzenetet hozott a gólyától. Elbúslakodott a kémény.

– Jaj, ne szomoríts, nem tudod, milyen beteg vagyok, alig állok a lábamon. Nemsokára lebontanak, s a gólya hiába keres engem.

Olyan szomorú volt, hogy Szellőcskének kellett vigasztalnia:

– Ne búsulj, majd én elmondom a gólyának, milyen jó szívvel vagy hozzá.

Föl is vidult a kémény, mert hirtelen észre jutott valami:

– Van a gazdának egy nagy kertje a falu végén. Van abban egy óriási szénakazal. Mondd meg a gólyának, telepedjen oda. És gondoljon néha rám is – tette hozzá sóhajtva.

Szellőcske megsimogatta a kéményt, és továbbrepült. Egy kopott ereszaljánál megállt. Ez lesz az – gondolta –, a fecske úgy magyarázta, hogy előtte diófa, mögötte eperfa. Odaköszönt hát az ereszaljának.

– Honnan jössz, Szellőcske? – kérdezte az tőle.

– Találd ki.

– Tán valami örömhírt hozol, hogy olyan vig vagy?

– Azt én!

– Bajosan hozhatsz már nekem örömhírt. Öreg vagyok és beteg, nemsokára összedülök.

– Pedig a fecske üzent néked. Azt üzeni, hogy útban van hazafelé, s alig várja, hogy láthasson téged.

Szomorú lett erre az ereszalja.

– Nem érem én már azt meg – sóhajtotta.

– De várj csak! Átszólok a testvéremnek, az sokkal fiatalabb nálam, s mindig azon búsul, hogy sose volt még fecskelakója. Ott aztán olyan szállása lesz, hogy csak no!

Úgy is lett. A szomszédban egy szép új ház fehérlett ki az udvarból, frissen meszelve, s az ablakdeszka meg az ereszalja szép zöldre festve.

– Akarsz-e fecskelakókat? – kiáltott át az öreg ereszalja.

– Hogyne akarnék! – örvendezett a fiatal, és vele örült a kerítés melletti bodzabokor is.

– Jönnek a fecskék, jönnek a fecskék... – susogta vékony kis gallyaival boldogan.

Nem volt már szomorú az öreg ereszalja sem. Örült ő is, hogy a szomszédból áthalatszik majd a fecske csicsérgése, s mégsem lesz olyan elhagyott öregségében. De örült a diófa és az eperfa is, hogy mégiscsak fecske hintázik az ágaikon.

– Látod, Szellőcske – mondta most az öreg ereszalja –, nemhiába hoztál hát üzenetet. Menj a fecske elé, s mondd meg neki: siessen, hozza magával a tavaszt és a napsugarat, mindnyájan tárt karokkal várjuk.

Szellőcske megsimogatta az öreg ereszalját, megsimogatta a fákat is, aztán nekilendült a levegőnek. Meg se állt, amíg a fecskével nem találkozott, s aztán együtt szállt véle hazafelé.

Vidámabb lett az élet mindenütt, örültek a kertek és a ligetek, s többet mosolyogtak az emberek is.

Citromos tippek

Limonádé, citromkarika, citromos tea. Ezzel kimerítettük volna a citrom fogalmát? Vagy talán vannak még rejtett, kihasználatlan tartalékai? Mégis: mennyi mindenre jó egy jó citrom?

Tisztítószereket és légfrissítőket helyettesít, hangyákat űz el, haját színezi, csak tudnunk kell felhasználásának módjait.

A citrom akkor jó, ha méretéhez képest nehéz (vagyis belül lédús), héja sima, olajos. Felvágás előtt hengergesd meg a kezeid között, úgy több levét ad.

– Hangyák réme: csavarj citromot oda, ahol a hangyák masírozni szoktak, és várd a riasztó hatást!

– Légfrissítő: keverj össze fele-fele arányban citromlevet és vizet, és használd ezt a porlasztós légfrissítőben – kellemes, szintetikusanyag-mentes illatot áraszt majd.

– Hajszínező: természetes hajszínezőre vágysz? A citromlé köztudottan alkalmas a hajvilágosítására. Oszlasd el a hajadon, ülj ki a napra egy órára, majd mosd le. A hatás garantált.

– Hajápoló: egy kis citromlevet keverj össze meleg vízzel, tedd a hajadra, majd pár perc után mosd le. Vigyázz vele, ha érzékeny a fejbőröd!

– Illatosító: hal, fokhagyma vagy más kellemetlen szagok semlegesítésére töröld át a kezeidet citromlével.

– Újkrumpli és meggy ellen: az előbbiek tipikusan megszínezik az ujjaid, amikor

krumplit tisztítasz vagy meggyet magozol, és leghatásosabban a citromlé veszi el a színt, csak dörzsöld be vele a kezéd.

– Hűtőillatosító: furcsa szagok áradnak a hűtőből? Tarts benne egy fél citromot, az semlegesíti a rossz szagokat (a takarítást nem helyettesíti...).

– Univerzális tisztító: fele-fele arányú víz-citromlé keveréket tegyél egy permetezőbe, és használd a fürdő és konyha vegyszermentes tisztítására.

– Vágódeszkára: csavarj rá citromlevet, és hagyd állni éjszakára – a bacik garantáltan kifekszenek tőle.

– Leheletfrissítésre: pár szelet citromból facsarj levét egy csésze hideg vízbe, és gargalizálj vele. Ráadásul még a fogakat is fehériti.

Kedveskedj nőnapra!

Egyszerű kedvességek nőnapra anyu-
nak, nagyinak, vagy akár a szíved
hölgyének.

Papírrózsa

Hozzávalók:

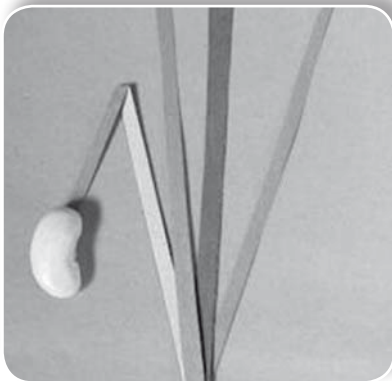
- egy nagy sztioroporgolyó (legalább 5 cm átmérőjű legyen)
- egy ív rózsaszín vagy más szép színű selyempapír
- egy hurkapálca
- ceruza.

A ceruza segítségével bökj picit lyukakat a golyón, egyenletesen. Vágd össze a selyempapírt 2 x 4 cm-es darabokra, fogj

össze kettőt, tedd a ceruzádat a közepére, és tömködd be a selyempapír darabokat a lukakba.

Végül tűzd fel egy hurkapálcára a rózsafejedet, és állítsd bele anya virágosládjába!

Babhóvirág

Hozzávalók:

- egy szép fehér babszem
- színes papír
- rajzlap (merevítésnek)
- olló
- papírragasztó.

Válassz ki egy szép színű papírlapot, ez lesz a hóvirágod háttere. Ragaszd fel a rajzlapra! Válassz ki egy vagy két színt a színes papírok közül a hóvirág szárának, levelének. Vágj belőlük három-négy csíkot a levélkének, és egy vékonyabbat a szárnak. A szár tetejét egy kicsit ferdén hajtsd vissza. Rendezd el a levélkéket és a szárát, ahogy szeretnéd, és ragaszd a háttérre papírragasztóval. A végén ragaszd fel a babszemet hóvirágfejnek, a szár végére.

Majtényi Erik

Nőnapra köszöntő

*Egy szál virág kettő
bársony szírom fészlő.
Két szál virág három,
karcsú zsenge száron.*

*Négy szál virág öt,
zöld levél között.
Minden virág gyöngye
szirma édesanyám néked nyit ma.*

*Erdő-mező bokrétája,
néked virít nők napjára.*

Kányádi Sándor

Köszöntő március 8-ra

*Tavaszdik, virág nyílik:
hóvirág, ibolya.
Összeszedtem, mit csak leltem,
ebbe a kis csokorba.*

*Tavaszdik, a hegyekről
patakokba fut a hó.
Soká éljen, édesanyám,
s még száz évet nagyanyó!*

TARKA OLDAL

Keresztrejtvény

1	2	3	4	5	6	7	8	
9 CS		10					11	
	12			15	16	13		
14				15	16	17		
	18			SZ		18		
19	20	21			22		23	
24		25			26	27		
28		29			30	31		

- Gratulálok a bátorsághoz, az operációt hősiesen állta, bár a műtét előtt dulakodott a nővérekkel, kiabált és káromkodott is.

- ...
(A páciens választát a rejtvényben találod.)

Vízszintes sorok: 1. A poén első része, 9. Fekete István fecskéje, 10. Tehénnév, 11. A Jupiter holdja, 12. Az összeadás szava, 13. Mitikus király, 14. Kopár, 17. Te németül (ék. f.), 19. Z. D., 21. A közelebbit, 22. Selyemszövet, 24. Rangjelző, 25. Nem németül, 27. Belgrádi hetilap, 28. Hím kecske, 30. Szij betűi keverve.

Függőleges sorok: 2. Tojás németül, 3. Nincs teljesen megérve, 4. Reteszelt, 5. Telesport röviden, 6. Igerag, 7. Nóta, 8. Pénzt költ, 9. A poén második része, 12. A poén befejező része, 15. Eszterke, 16. Hangtalan nóta, 18. 49 Rómában, 20. Lada betűi, 23. Templomi szertartás, 26. Jön betűi, 29. Karády Katalin, 31. Zita egyneműi.

Betűrejtvények

1

SZ	PL
E	

2

SZD	B
I	A

3

K	CRT
O	

4

+
Z

Skandináv rejtvény (9.)

Rejtvényünkben Csokonai, Ady és József Attila műsájának költői nevét kell megtalálnotok.

	EREDMÉNYES	▼	NÉMET FOLYÓ	▼	BELLA BETŰI	▼	FÉRFI-NÉV	▼	TÖPRENG	▼	PENGETŐS	▼	ALLÓVÍZ
	50		ÁZSIAI ORSZÁG		... MAIL		NÉMET NÉVELŐ		FRANCIA-ORSZÁG		HANGSZER		SZÉLE
	KIMOZDUL	▶	DÍSZ-ÉS	▶		▶		▶	SZÜLŐ	▶		▶	
	GYÓGY-NÖVÉNY	▶		▶		▶		▶	NÁTRIUM	▶		▶	DÉL
		▶		▶		▶		▶	MOZGÉKONY	▶		▶	ELLENTÉTE
KACAG	▼	FÖLDBE ÁSOTT	▼	...-RE	▶	EZ	▶	FORDÍTVA	▶			▶	
KÖMÜVES...	▼	GÓDÓR	▼	KINO	▶	500	▶	LEGO BETŰI	▶			▶	
	▼	VULKÁNI KÖZET	▼		▶		▶					▶	
	▶		▶		▶	DÉL	▶	HIBÁZTAT	▶			▶	TELESPORT
	▶		▶		▶	JUT NEKI	▶	OKÓR	▶			▶	KELETI
	▶		▶		▶		▶	SZERBŰL	▶			▶	TÁBLAJÁTÉK
NAGYOBB TELEPÜLÉSEK	▶		▶		▶	LÁTOGATÓ	▶		▶			▶	X, Y, ...
	▶		▶		▶	1001	▶		▶			▶	MORZEHANG
CSÓNAKOT HAJT	▶		▶	MANGO BETŰI	▶		▶	MAGYAR HELYSÉG	▶			▶	
	▶		▶	LUXEBURG	▶		▶	NÉVELŐ	▶			▶	
FŐKÉNT INDIÁBAN ÉLNEK	▶		▶	3,14	▶		▶	FÉNYMÁZ	▶			▶	IGERAG

Szóberakó

B			S		S			
Ü			V					I
								K
	D						R	
I	D			É	R			

BÚCSÚSZÓ
DEKÓDER
DERES
ÉKEL
IDÓMÉRÉS

IKSZ
KORAÉRETT
RÉSZ
ROLÓ
SÉTA

SZÓL
ÜTEM
VEDEL

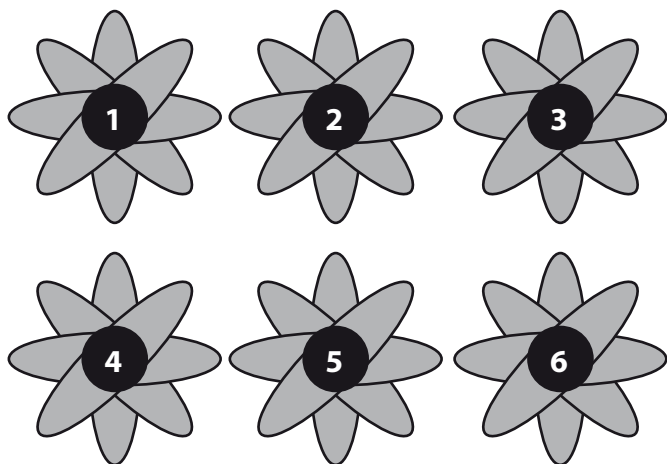
A felsorolt szavakkal töltsd ki az ábrát. Nehezítésül a szavaknak csak az első betűt írtuk be. Az ábrában nem maradhat kitöltetlen négyzet.

Betűdominó

V	É	E	L	I	T
N	Ő	Y	F	É	R

Ha a dominóoszlopokat helyes sorrendben rakod egymás mellé, akkor Tóth Árpád egyik versének címét kapod eredményül.

Virágos rejtvény

A megfejtéseket írd be a virágokba úgy, hogy mindig a felső, kiemelt szíromból indulsz ki az óramutató járásának irányába. (A kiemelt szírmokba mindig azonos betű kerül.)

Meghatározások: 1. Sorban felakasztó, 2. Rokon tájszóval, 3. Követségi tisztviselő, 4. Spanyol hajóhad, 5. Arra a napra vonatkozó, 6. Abból az okból.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Betűpótlás

☀	T			☀
U			H	
GY	B			
		U		J

A, D, G, J,
J, L, L, L, N,
O, O, O

Írd be az ábrába a fenti betűket úgy, hogy egy szót kapj eredményül.

Kép, kép, kép

1. kép...
2. kép
3. ... kép.
4. kép.....
5. ... kép

Meghatározások:

kiállító helyiség
fotó
szemrevaló
levelezésre használjuk
tájékozódunk vele

A fenti szavak hiányzó betűit a meghatározások alapján írd a pontok helyére. Mindegyik szónál annyi pontot találsz, ahány betű hiányzik.

A 8. szám megfejtései

Keresztrejtvény

– Hülye vagy, hogy néznénk ki csuhában.

Betűrejtvények

1. felebarát, 2. barátnő,
3. feledékeny, 4. öregkor

Anagramma

Bolyai János

Betűpótlás

lator, letér, letör, letúr, liter

Körszámtan

27 – az első számhoz hozzáadunk 19-et, s az így kapott összegből kivonunk 18-at, és így folytatjuk.

Se eleje, se vége

Sándor, József

Lóugrásban

1. aranyeső, 2. nőszírom,
3. árvácska

Az 5. skandináv rejtvény megfejtése

CSÁTH GÉZA, A VARÁZSLÓ
KERTJE, MUZSIKUSOK

Könyvjutalmat kap:

Lackó Márta, Kisorosz

A 6. skandináv rejtvény megfejtése

NE ARRA TÖREKEDJ, HOGY

IGAZAD LEGYEN, HANEM

ARRA, HOGY IGAZAT

MONDJ.

Könyvjutalmat kap:

Csépe Dominik, Temerin

A 7. skandináv rejtvény megfejtése

CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY,

DEBRECEN

Könyvjutalmat kap:

Berta Krisztina, Kisorosz

Attila, a hunok csillaga

Írta: Kiss Ferenc
Rajzolta: Fazekas Attila

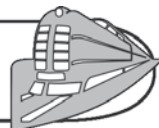

(Folytatjuk)

Krolewski kastély

UTAZZ VELÜNKI!

Varsó – az elbűvölő város

Varsó ma egy sokarcú város. A hagyomány összefonódik itt a korszerűséggel: a Vártér egyik teraszáról, ahol a Királyi Vár szembenéz a Szt. Anna-templommal, este a vadonatúj Szentkereszt-híd kivilágított körvonala látszik. A belváros a szocreál stílusban épült Kultúra és Tudomány Palotája uralkodik, körülötte pedig egyre-másra épülnek az üveg irodaházak. A történelem fuvallata érződik az Óvárosban, az Újvilág (Nowy Świat) utcán, mindenütt, ahol megmaradt a régi városszerkezet.

Az Óváros jellemző pontja a Vártér a Zsigmond-oszloppal. A keskeny Szt. János (Świętojańska) utca fölé magasodik a 15. századi gótikus Szt. János-katedrális. Altemplomában található a mazóviai fejedelmek szarkofágjai és sok más híres lengyel hős síremléke. Nyaranta a katedrálisban Nemzetközi Orgonazenei Fesztivált rendeznek. A Szt. János utca az Óvárosi Piac térre vezet, amelyet keskeny, színes házak vesznek körül. Az Óváros története a 14. századra nyúlik vissza. A második világháború pusztításainak újjáépítése után 1980-ban került fel az UNESCO Kulturális Világörökségének Listájára.

Ma itt rengeteg festői szépségű utcácska van, ahol sok galéria, kiállítóterem, kávéház és étterem található. Az Óvárosi Piac téren, ahol nyaranta nagy a turistaforgalom, szabadtéri galéria vár mindenkit: tájképekkel, varsói látképekkel, a járókelők portréival sok festő csalogatja az arra járókat. Minden nyáron jazz-koncerteket rendeznek. A Piac téren található a Történelmi Múzeum, amely a régi Varsó történelmét mutatja be. Lovas fogatok szállítják azokat, akik a séta helyett inkább négy keréken vágnak neki a városnézésnek.

A várfalon (Barbakan) kívül, amely az egykori Óváros határát jelenti, a Freta utca vezet el a 15. század elején alapított Újvárosba. Az Újvárosi Piac téren a legfontosabb helyet az Oltáriszentség-templom foglalja el. Nem messze innen látható a Ferencesek barokk temploma és Varsó legrégebb temploma, a Boldogságos Szűz Mária-templom.

A tekintélyes Királyi Vár Lengyelország utolsó királya, Poniatowski Szaniszló Ágost uralkodása alatt épült. Nagy tudósok dolgoztak itt, híres építészek és festők: Marcello Bacciarelli, Canaletto. A Canaletto Teremben a 18. századi Varsó látképei vannak elhelyezve.

A Királyi Vár nyitja meg az egykori Királyi Utat, mely dél felé visz. A Visztula fölötti sziklán emelkedik a Szt. Anna-templom, melyet a 15. században alapított Anna mazóviai hercegnő. Homlokzata és belső díszítése rokokó és klasszicista stílusú. A templom tornyából látható Mariensztat, a város 17. században alapított, önálló jogokkal és városi határával rendelkező része. A templom mögött van a Polónia Ház, azaz az egykori Ipari és Kereskedelmi Múzeum, ahol franciaországi kiutazása előtt dolgozott Maria Curie-Skłodowska Nobel-díjas tudós, a rádium és a polónium felfedezője. A Krakowskie Przedmieście (Krakkói Előváros) utca ugyanezen oldalán áll a Radziwiłł-palota, amely jelenleg a lengyel köztársasági elnök rezidenciája. Kicsit arrébb, a Varsói Egyetem területén van a Kázmérpalota, ami kezdetben IV. Ulászló király nyári rezidenciája volt, később a Lovagiskola épülete, amelyben Kościuszko Tádé is tanult. Az Egyetemmel szemben, a Czapski-palotában van Fryderyk Chopin szüleinek szalonja, valamint a Szépművészeti Akadémia. A Krakowskie Przedmieście folytatása a Nowy Świat (Újvilág) utca, ahol elegáns üzletek és kávézók sorakoznak. A Blikle cukrászda fánkjaival lakott jól Charles de Gaulle, amikor Lengyelországban volt az I. világháború utáni katonai küldetésben. A Plac Trzech Krzyży (Háromkereszt tér) után nyúlik az Aleje Ujazdowskie, azaz Ujazdowi fasor, két oldalán parkokkal. Igazi oázis a város szívében. Itt van a Botanikus kert, a Łazienki, pompás park több palotával, amelyet Stanisław August Poniatowski alapított. Régi Oranzséria (Stara Pomarańczarnia) épületében őrzik Európa egyetlen 18. századi udvari színházát eredeti berendezésével és gyönyörű festmények-

kel. Itt kapott helyet a szoborgaléria is. A Királyi Út Wilanówban ér véget, ahol III. Sobieski János székhelye volt. A barokk palota műemlékszámba menő parkkal van körbevéve, melynek szerkezete megőrződött az évek hosszú során. A palota mellett található a Plakátmúzeum. A művészet ezen ága a kortárs lengyel alkotók egyik specialitása.

Varsó a zenekedvelők paradicsoma. Itt kerül megrendezésre a Mozart Fesztivál, a Nemzetközi JVC Jazz Fesztivál (régibben Jazz Jamboree), a Varsói Ősz Nemzetközi Kortárs Zenei Fesztivál és számos más rendezvény. Ötévente utaznak ide Fryderyk Chopin zenéjének kedvelői a Nemzetközi Chopin Zongoraversenyre. A nagy zeneszerző műveit nyári vasárnap délutánokon a Łazienki parkban található Chopin-emlékmű alatt lehet meghallgatni.

A Nemzetközi Múzeum gazdag gyűjteménnyel rendelkezik a lengyel és külföldi művészet remekeiből. A gyűjtemény kiemelkedő darabjai a szudáni Farrasból származó értékes freskók, amelyeket lengyel régészek tártak fel.

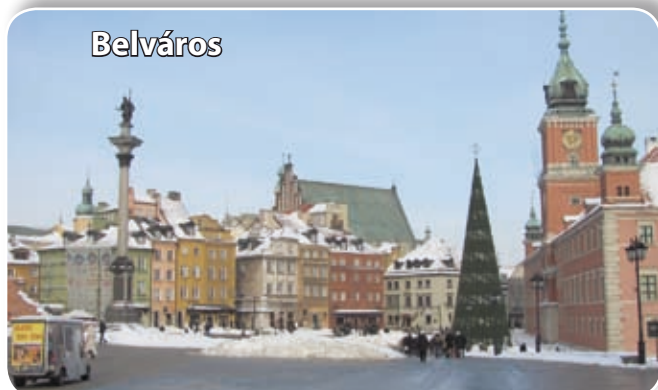
A varsói tartózkodás nem kell, hogy kizárólag a műemlékek megtekintését jelentse. Wilanówtól nincs messze Konstancin, amely a gyönyörű rezidenciáról és a gyógyhatású klímáról híres, ahol légúti megbetegedésekre találhatunk gyógyírt. A város területén található több erdő és rezervátum, nem messze van a Kampinosi Nemzeti Park, amely Európában egyedülálló közelségben fekszik egy nagyméretű agglomerációtól.

Érdemes elmenni Żelazowa Wolába, Chopin szülőházába, ahol nyáron hangversenyeket szerveznek. A közeli Nieborówban a Radziwiłł dinasztia impozáns rezidenciája található egy gyönyörű park közepén. A palotában jelenleg múzeum van. Öt kilométerre található az Arkadia természetvédelmi park.

Aki a szecesszió nyomait keresi, utazzon a közeli Łódźba, ahol megmaradt a 19. századi város építészeti szerkezete.

Királyi palota

Belváros

Az Oscar után

Lezárult a 84. Oscar-díj-átadó. Meryl Streepet tizenhetedszer jelölték, és jó eséllyel pályázott a harmadik Oscar-szobrára A Vasladyben nyújtott alakításáért. George Clooney szép reményekkel indult a filmes világ legjelentősebb trófeájáért, sőt latolgatták is, hogy Brad Pitt erős ellenfele lesz, esetleg Gary Oldman, de végül egyikük sem nyert, hanem első ízben egy francia színész, Jean Dujardin. A legjobb filmként diadalmaskodó A némafilmes a befutók között tartották számon, és végül őt Oscar-szobrocskával az idei gála nagy nyertese lett. Martin Scorsese Hugója az elvárásoknak megfelelően elsősorban a technikai kategóriákban győzedelmeskedett. Meglepetést váltott ki, hogy a Rango lett a legjobb animációs film, versenyben volt ugyanis a Kung Fu Panda 2., a Cszmás a kandúr és az Egy macska Párizsban is.

Szöveg nélküli vígjáték

Jean Dujardin

Az idén két vígjáték indult a legjobb film kategóriában: A némafilmes és az Éjfélkor Párizsban. Nem lehetett tudni, mekkora eséllyel, hiszen az elmúlt évtizedekben csak kétszer kapott szobrot komédia a legjobb filmért: 1989-ben a Miss Daisy Sofőrje, és 1998-ban a Szerelmes Shakespeare. Utoljára pedig 1927/1928-ban jelöltek némafilmet Oscarra. Amióta megjelentek a hangos filmek, nem volt példa még a jelölésükre sem. Habár A némafilmesben néha-néha megszólalnak, mégis a beszéd nélküli alkotásokhoz áll legközelebb.

Új és régi arcok

Ezúttal kilenc olyan alkotó kapott jelölést, akik korábban a gála közelébe sem férkőzhetek. Ritkán fordul elő, hogy valaki elsőre megkapja a szobrot, így történt most ez Octavia Spencerrel, aki a legjobb női mellékszereplő kategóriában diadalmaskodott.

Ha azt mondjuk, „rég arcok”, Meryl Streep és Glenn Close-ra gondolunk, akik a legjobb női főszerep kategóriában indultak; előbbi A Vasladyben, utóbbi pedig az Albert Nobbsban nyújtott alakításáért. Egyikük sem mondhatja el viszont, hogy az elmúlt évek kedveztek nekik: Meryl Streepet összesen tizenhétszer jelölték, és a mostanival együtt három szobrocskát kapott, az ez előtti viszont huszonhárom évvel ezelőtt. Glenn Close pechesebb, hat jelölése ellenére egyszer sem győzedelmeskedett. Ráadásul háromszor retteggett Meryl Streeptől, 1988-ban és 1989-ben ugyanis mindkettejüket jelölték a legjobb színésznő kategóriában, de akkor üres kézzel kellett távozniuk. Ezúttal viszont győzött a Vaslady, azaz megformálója.

Érdekességek

Meryl Streep

– Az elmúlt évtizedekben három film tarolt hatalmasat: 1959-ben a Ben Hur, 1997-ben a Titanic, 2003-ban pedig A Gyűrűk Ura: A Király Visszatér távozhatott tizenegy szoborral.

– Legtöbb színész csak reménykedhet abban, hogy pályája során legalább egy díjat nyer. Csakhogy nem mindig a színészek a nyerők. Egyvalaki viszont 26 szobrot kapott, amiből 4-et egyetlen évben. Ő nem más, mint Walt Disney, aki már szüleit gyerekkorát is szebbé tette.

– A nőknél is csak látszólag uralják a színésznők a gálát. A legtöbb Oscart ugyanis, összesen nyolcat, a jelmeztervező Edith Head vihette haza. Jócskán lemaradva kullog utána Katharine Hepburn négy szoborral, és ez hatalmas teljesítmény, mert mindegyiket a leg-

jobb színésznő kategóriában nyerte el. Meryl Streepnek még egy kicsit gyúrnia kell, hogy utolérje.

Apáca a gálán

Dolores Hart milliókat keresett, korának legnagyobb filmcsillagaival készített filmet, a közönség pedig szépségbálványként tekintett rá. Huszonhárom évesen viszont úgy döntött, hogy zárdába vonul, és otthagyja a csillogást. Ötven év után azonban újra a vörös szőnyegre lépett az Oscar-gálán. Életéből ugyanis filmet készítettek God is the Bigger Elvis címmel, amelyet a legjobb rövid dokumentumfilm kategóriában jelöltek, de sajnos nem nyert.

Dolores tizennyolc évesen szerepelt először filmvászonon, és Elvis Presley filmbéli szerelmét alakította. Az 1957-es Loving You miatt nők milliói irigykedtek rá, mivel egy igen hosszú csók csattant el közte és Elvis között. A

Octavia Spencer

film hatalmas sikere után még két főszerepet kapott, az egyiket Montgomery Cliff, a másikat pedig Anthony Quinn oldalán, majd ismét Elvis mellett kötött ki. Őt év alatt kilenc filmben szerepelt, de Dolores sosem feledkezett meg a vallásról. Római katolikusként mindennap hatkor kelt, hogy elmehessen a reggeli misére, és az estét is imával fejezte be.

A filmgyártás viszont lelkiileg megviselte. Nem találta helyét, és úgy érezte sehova sem tartozik. Akkor sem lelt megnyugvára, amikor egy neves amerikai építész elkezdett udvarolni neki, és már akkor játszadozott a gondolatokkal, hogy zárdába vonul. Apácának viszont túl fiatalnak tartotta a zárdát, de végül 23. születésnapja után engedélyezték neki. Ekkorra már jegyben járt, és a férfinak az eljegyzési ünnepségük után mondta meg, hogy nem megy hozzá, hanem zárdába vonul.

Az egykori filmcsillag most 73 éves, és ötven éve él teljes lelki nyugalomban egy connecticuti bencés kolostorban, de még utoljára visszatért a rivaldafénybe.

Összeállította: L. M.

Picasso szomszédja

A 33 Nap címet viselő film középpontjában Picasso mesterművének, a Guernicának az elkészítése áll: elmeséli majd az érzelmi válságot, amin a festő keresztülment, és belekerül a történetbe Picasso francia szeretője, Dora Marr is, aki a festmény elkészítéskor Picassóval volt. A film főszerepét Antonio Banderas kapta meg, aki azt nyilatkozta, hogy nagyon örül, mert már régóta szeretett volna életrajzi filmet készíteni:

– Ez a karakter régóta követ engem, de mindig visszautasítottam a szerepet, mert még nem álltam készen arra, hogy eljátsszam. Nagyon tisztелеm Picassót, ráadásul négy házzal odébb születtem az ő szülőházától – számolta ki Banderas.

A filmet Carlos Saura rendezte, és Párizsban és Guernicában forgatják majd.

Idegesíti a hód

Justin Bieber kiakadt egy hód miatt, persze nem egy élő állat kergeti örületbe, hanem annak virtuális formája. Egy cég ugyanis nemrég a piacra dobott egy játékot Justin' Beaver névvel. A játékban a felhasználónak egy Justin Bieberre kísértetiesen hasonlító hódot kell végigúsztatnia egy akadályokkal teli folyón. A játék viszont kiverte a biztosítékot az énekesnél (vagy az, hogy ő ebből nem lát anyagi hasznot), és jogi útra terelte az ügyet. Így akarja elérni, hogy a cég törölje a játékot, mivel első felszólításra azt a választ kapta, hogy nem a nevével való visszaélés történt, ez csupán egy paródia, és alkotmányos joguk van a terjesztésére.

Brit Awards 2012

Kiosztották a 32. Brit Awards díjakat is, amelynek legnagyobb meglepetése az volt talán, hogy a legjobb brit kislemez kategóriában a One Direction legyőzte Adélét. A fiúcsapat a brit The X Factor hetedik, 2010-es sorozatában vált ismertté, ahol a harmadik helyen végzett. Adele két jelölését váltotta díjra, akárcsak Ed Sheeran is. A halifaxi énekesnek bizonyára ez lett a legszebb ajándéka, hiszen a díjkiosztó csaknem egybeesett 21. születésnapjával. Adélét viszont a legjobb női előadónak választották.

A gálát a Coldplay nyitotta, majd a legjobb brit zenekarnak kiáltották ki. A show-t az Életműdíjjal kitüntetett, Damon Albarn vezette Blur zárta egy minikoncerttel.

A Grammyről a hat jelölése ellenére üres kézzel távozó Bruno Mars hawaii énekes ezúttal a legjobb külföldi férfi előadó lett. A külföldi énekesnőknél pedig – akárcsak tavaly – a barbadosi Rihanna vitte el a pálmát. A külföldi zenekaroknál itt is a Foo Fighters nyert. A Kritikusok díját pedig Emeli Sandé skót énekesnő kapta.

Selena búcsúzik

Selena nyilvánosságra hozta, hogy egy időre különválnak útjai zenekarától, a The Scene-től, mivel színészi karrierjére szeretné fordítani az idejét. Közben persze azt sem szeretné, hogy az együttest magához láncolja, az ő idejétől függjenek, így külön utakra térnek, legalábbis egy időre:

– Lezártam egy időszakot, és legalább ezt az évet a filmezésre és a színészkedésre fordítom. Szeretnék elérhető lenni, hogy ne kelljen számomra érdekes szerepeket lemondanom. Egyszer majd talán visszatérek az együtteshez is, mert nagyon szeretem őket. Velem voltak a kezdetektől, nem is tudom elmondani, mennyire hálás vagyok nekik, és kisérem a szemeimet, de itt az ideje továbblépniem – állítja Selena.

A télűzés jegyében

Vetélkedőkkel egybekötött hagyományos farsangi gyermekjelmezbál Újvidéken

Február 26-án a székvárosi Petőfi Sándor Magyar Művelődési Központ fényárban úszó, feldíszített nagytermében gyülekeztek a farsangoló óvodások és diákok. A hangfelvételtől felcsendülő, télűző farsangról és tavaszváró karneválról szóló dalok derűs hangulatot varázsoltak.

A szórakoztató műsoros est koordinátorai Almásy Csilla, a Petőfi Iciri-piciri néptáncsoportjának a vezetője, Ladisity Melinda, az irodalmi csoport szakvezetője és Falb Melinda, a helybeli Dunavirág óvoda óvónője voltak. Köréjük sereglettek az ünneplő gyerekek mesehősök, rajzfilmszereplők, vitézek, cowboyok, bohócok, állatok stb. álarcában, jelmezében. Büszkén mutatkoztak be egymásnak és a közönségnek. Az ünnepélyes felvonulásuk után lelkesen vetélkedtek a helyszínen alakult csoportokban. Élvezettel válaszolták meg a hozzájuk intézett találos kérdéseket. Többek között elhangzott: „Akárhová viszik, mindig fejbeverik. Mi az?“, „Zöld a háta, piros a béle, fekete a szemecskéje. Mi az?“, „Négy füle és két hasa van? Mi az?“

A versenyző gyerekek, tanulók felismerték a hangszeres előadásban felcsendült, szöveg nélküli szerzeményeket, majd együtt énekelték őket (Virágéknál ég a világ, Hull a hó és hózik, Megy a gőzös stb.).

A művelődési otthonban Almásy Csilla szakoktató tánccházat rendezett, ahol gyermekjátékokat is bemutattak. A farsangolók vidáman zengedeztek:

Tekeredik a kígyó,
rétes akar lenni.
Tekeredik a rétes,
kígyó akar lenni.

A műkedvelők farsangi fánkkal kínálták a rendezvény résztvevőit. A Petőfi a Történetek a magyarság múltjából című, illusztrált könyvvvel jutalmazta meg a szereplőket. Mindenki megígérte, hogy fellép a jövő évi gyermekjelmezbálban is.

Berényi Ilona

Fotó: Petőfi Sándor MMK

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Tájékoztatói, valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Nonprofit Zrt.

Szekeres László
Alapítvány

TippNet INTERNET

Internet szolgáltatás
ADSL - Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása

☎ (024) 555-765 Karadjordje Út 2. Szabadka
support@tippnet.rs www.tippnet.rs

65 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvoda Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. megbízott igazgatója: **Bordás Győző** ■ A Magyar Szó napilap megbízott főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Lennert Géza** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár és segédszerkesztő: **Fehér Mária** ■ Lektor: **Buzogány Kardos Julianna** ■ Állandó külmunkatársak: Bence Erika, Bori Mária, Farkas Ilona, Fazekas Attila, Gyarmati Krisztina, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda, Sztójánovity Livia, Tomán Mária, † Barácius Zoltán ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziratokat és képeket nem őrzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■ Dinárfolyósámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belső kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szek@jopajtas.info ■